

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania
„Brama na Podlasie”

RAPORT EWALUACYJNY

Z WDRAŻANIA LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU
I FUNKCJONOWANIA LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA
„BRAMA NA PODLASIE”
W ROKU 2017

Wysokie Mazowieckie, kwiecień 2018

**Raport opracowany przez *Zespół ds. monitoringu i ewaluacji*
Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Brama na Podlasie”**

Spis treści:

1. WSTĘP	4
2. WPROWADZENIE DO EWALUACJI.....	4
3. METODOLOGIA I ZAKRES BADANIA	5
4. ZAŁOŻENIA LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU I OKREŚLENIE WSKAŹNIKÓW JEJ REALIZACJI W ROKU 2017	7
5. WDRAŻANIE LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU	14
5.1 Zrealizowane nabory wniosków.....	14
5.2. Realizacja działań ujętych w Planie Komunikacji.....	19
5.2.1. Harmonogram działań aktywizujących i wskaźniki realizacji	20
5.2.2. Ocena skuteczności zrealizowanych działań.....	28
5.3. Funkcjonowanie biura Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Brama na Podlasie”	31
6. PODSUMOWANIE I WNIOSKI	36
7. ZAŁĄCZNIKI.....	37

1. WSTĘP

Zgodnie z procedurą dokonywania ewaluacji i monitoringu LSR Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Brama na Podlasie” na lata 2016-2023 raport z monitoringu i ewaluacji sporządzany jest w roku następnym po roku objętym badaniem. Dlatego też, niniejsze opracowanie stanowi kontynuację raportu ewaluacyjnego z wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju i funkcjonowania Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Brama na Podlasie” odnoszącego się do roku 2016.

Monitoring i ewaluacja Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Brama na Podlasie” ma na celu uzyskanie informacji na temat skuteczności i wydajności wdrażanej strategii, funkcjonowania organów stowarzyszenia i pracy Biura LGD. Służy badaniu i ocenie sposobu oraz efektywności dążenia do zaplanowanych założeń, a także poziomu ich osiągnięcia.

Niniejszy raport został opracowany na podstawie Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia LGD „Brama na Podlasie” zatwierdzonej w dniu 21.11.2017 r. uchwałą Zarządu nr 21/XI/2017.

2. WPROWADZENIE DO EWALUACJI

Ewaluacja to obiektywna ocena projektu, programu lub polityki na wszystkich jego etapach, tj. planowania, realizacji i mierzenia rezultatów. Powinna ona dostarczyć rzetelnych i przydatnych informacji pozwalając wykorzystać zdobytą w ten sposób wiedzę w procesie decyzyjnym. Często dotyczy ona procesu określenia wartości lub ważności działania, polityki lub programu.

Definicja ewaluacji opracowana przez *Komisję Europejską w Wytycznych w zakresie monitoringu i ewaluacji Europejskiego Funduszu Spójności oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego* kładzie nacisk na zbadanie wpływu na zmianę otoczenia w wyniku przeprowadzonej interwencji publicznej (rozumianej jako dofinansowanie z funduszy unijnych).

W dokumencie *Komisja* podkreśla, że sama zmiana w kontekście funduszy unijnych jest generowana dwoma czynnikami. Mianowicie: udziałem interwencji publicznej oraz czynnikami zewnętrznymi. Natomiast wpływ na otoczenie jest rozumiany jako zmiana przypisywana wyłącznie interwencji publicznej. *Komisja* w odniesieniu do EFS oraz EFRR zaleca właśnie „ewaluację wpływu”, która ma za zadanie zweryfikowanie jaką zmianę dla beneficjenta spowodowało dofinansowanie unijne. Jednakże dobra ewaluacja powinna jednocześnie odnosić swoje wyniki do danej polityki, która odnosi się do całości potencjalnych beneficjentów danego funduszu. Ponieważ to właśnie zauważone potrzeby regionu, sektora czy grupy ludzi są pierwszym czynnikiem, który uruchamia interwencję rozumianą tu jako fundusze unijne. Dlatego po upływie czasu, władze krajowe/ unijne powinny zapytać czy zidentyfikowany na początku problem został zniwelowany. Czy efekt udzielonych dofinansowań unijnych jest na tyle duży by był wyraźnie zauważalny? Innymi słowy – czy dofinansowanie okazało się pomocne.

Z kolei wytyczne krajowe opracowane przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020 definiują ewaluację jako badanie społeczno-ekonomiczne, którego celem jest oszacowanie w odniesieniu do jasno sformułowanych kryteriów (najczęściej skuteczności, efektywności, użyteczności, trafności i trwałości) jakości oraz efektów wdrażania interwencji publicznych.

Ewaluacja realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju wdrażanej przez Lokalną Grupę Działania Stowarzyszenia „Brama na Podlasie” jest ewaluacją typu *on - going*. Głównym celem tak przeprowadzonej ewaluacji jest bieżące i systematyczne badanie ilościowe i jakościowe całości procesu wdrażania LSR oraz funkcjonowania LGD.

3. METODOLOGIA I ZAKRES BADANIA

Cel badania:

Niniejszy raport ewaluacyjny ma charakter sprawozdawczy. Jego celem jest okresowa ocena wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju oraz realizacji działań Lokalnej Grupy Działania Stowarzyszenia „Brama na Podlasie” założonych do wykonania w 2017 r. W raporcie ujęto również rekomendacje, których realizacja umożliwi wprowadzanie zmian i optymalizację wdrażania LSR oraz usprawnianie funkcjonowania LGD w kolejnych latach jej funkcjonowania.

Zakres badania:

- przedmiotowy - przedmiotem ewaluacji są zadania zrealizowane przez Lokalną Grupę Działania w celu wypełnienia założeń określonych w Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia „Brama na Podlasie”;
- czasowy - raport dotyczy drugiego roku realizacji LSR i funkcjonowania LGD (od 01.01.2017r. – 31.12.2017r.);
- przestrzenny - zakres przestrzenny raportu obejmuje obszar wszystkich gmin wchodzących w skład Stowarzyszenia „Brama na Podlasie”, 16 gmin z powiatu wysokomazowieckiego, bielskiego i zambrowskiego tj. miasta Brańsk i gminy Brańsk, miasta Zambrów i gminy Zambrów, miasta Wysokie Mazowieckie i gminy Wysokie Mazowieckie, gmin: Szumowo, Rutki, Kołaki Kościelne, Kulesze Kościelne, Szepietowo, Czyżew, Nowe Piekuty, Klukowo, Rudka, Ciechanowiec, gdzie były realizowane zadania objęte LSR.

Materiał badawczy – źródło danych:

Jako materiał badawczy wykorzystano następujące źródła danych:

- Lokalna Strategia Rozwoju Stowarzyszenia LGD „Brama na Podlasie”,
- zestawienie rzeczowo - finansowe wniosku na koszty bieżące Stowarzyszenia LGD „Brama na Podlasie”,
- sprawozdanie rzeczowo-finansowe z realizacji *Planu Komunikacji* w roku 2017,
- statystyki z organizowanych przez LGD naborów,
- opracowania i dokumenty utworzone w ramach realizacji określonych zadań,
- informacje zamieszczane na stronie internetowej, portalu Facebook oraz w prasie, na temat bieżącej działalności Stowarzyszenia,
- wnioski o dofinansowanie projektów, które są w trakcie weryfikacji oraz w trakcie realizacji,
- dostępne dane i opracowania, powstałe w trakcie wdrażania LSR, w tym związane z wynikami naborów w ramach poszczególnych konkursów.

Do przygotowania raportu ewaluacyjnego posłużyła również dokumentacja z przeprowadzonego *Warsztatu refleksyjnego*, na którym szukano odpowiedzi na pytania ujęte w *Wytycznej 5/3/2017*:

- a) Czy realizacja finansowa i rzeczowa LSR przebiegała zgodnie z planem i można ją uznać za zadowalającą?
- b) W jakim stopniu jakość składanych projektów wybieranych we wszystkich obszarach tematycznych wpływa na osiągnięcie wskaźników w zaplanowanym czasie?
- c) W jakim stopniu stosowane kryteria wyboru projektów spełniają swoją rolę?
- d) W jakim stopniu wybierane projekty realizowane w ramach LSR przyczyniają się do osiągnięcia celów LSR i w jakim stopniu przyczyniają się do odpowiadania na potrzeby społeczności z obszaru LGD?
- e) Czy przyjęty system wskaźników dostarcza wszystkie potrzebne informacje niezbędne do określenia skuteczności interwencyjnej strategii?
- f) Czy procedury naboru wyboru i realizacji projektów są przyjazne dla beneficjentów?

- g) Jaka jest skuteczność działania biura LGD (działań animacyjnych, informacyjno-promocyjnych, doradczych)?
- h) Jakie zmiany należy wprowadzić w działaniach LGD, by skuteczniej realizowała cele LSR?

Badania ankietowe – do przeprowadzenia badań ankietowych wykorzystano 3 wzory ankiet ewaluacyjnych opracowanych w roku poprzednim – 2016:

- Ankieta ewaluacyjna dla mieszkańców obszaru LGD „Brama na Podlasie”,
- Ankieta ewaluacyjna dla beneficjentów Stowarzyszenia LGD „Brama na Podlasie”,
- Ankieta ewaluacyjna dla członków Stowarzyszenia LGD „Brama na Podlasie”.

Wykorzystane ankiety miały odzwierciedlić porównywalne wyniki badań. W ramach badania uzyskano 113 ankiet ewaluacyjnych dot. działań aktywizacyjnych i funkcjonowania biura w roku 2017:

- ankiety ewaluacyjne dla mieszkańców – zostały rozesłane drogą mailową do Urzędów Miast/Gmin, które pośredniczyły w dotarciu do mieszkańców. Zebrane ankiety zostały przekazane przez powyższe podmioty osobiście lub drogą elektroniczną. Łącznie zebrano 90 ankiet,
- ankiety ewaluacyjne dla beneficjentów – zostały przekazane drogą mailową podmiotom, które złożyły wnioski o dofinansowanie w ramach naborów ogłaszanych przez LGD „Brama na Podlasie”. Łącznie zebrano 5 ankiet,
- ankiety ewaluacyjne dla członków Stowarzyszenia – zostały przekazane drogą mailową członkom Stowarzyszenia LGD „Brama na Podlasie”. Łącznie zebrano 18 ankiet.

Tabela 1. Ogólna charakterystyka respondentów badań ewaluacyjnych

	N	%		N	%
Płeć			Wiek		
Kobieta	68	60 %	Do 29 lat	18	16 %
Mężczyzna	45	40 %	30-50 lat	64	57 %
			51-65 lat	24	21 %
			Powyżej 65 lat	7	6 %

Źródło: opracowanie własne na podstawie ankiet ewaluacyjnych.

W badaniu ankietowym wzięło udział 113 osób z terenu objętego działalnością Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Brama na Podlasie”:

- 60 % badanych stanowiły kobiety,
- 40 % badanych to mężczyźni.

Nieco ponad połowę ankietowanych stanowiły osoby z grupy wiekowej: 30-50 lat, tzn. 57 % (64 osoby). Ankietowani w wieku 51-65 lat stanowili 21 % (24 osoby), dalej osoby do 29 lat - 16 % (18 osób), natomiast osoby powyżej 65 lat stanowiły jedynie 6 % badanych (7 osób).

Badaniu poddano:

- Stopień realizacji celów i wskaźników LSR;
- Stopień wykorzystania budżetu;
- Jakość stosowanych procedur i kryteriów wyboru operacji;
- Efektywność pracowników biura LGD;
- Jakość i efektywność świadczonego doradztwa;
- Efektywność działalności LGD (aktywizacji i promocji);
- Efektywność Planu szkoleń pracowników biura i członków organu;
- Efektywność współpracy z innymi LGD oraz organizacjami;
- Efektywność Planu komunikacji.

4. ZAŁOŻENIA LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU I OKREŚLENIE WSKAŹNIKÓW JEJ REALIZACJI W ROKU 2017

Lokalna Strategia Rozwoju została opracowana przez społeczność lokalną, przy uwzględnieniu założeń Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 oraz lokalnych potrzeb i uwarunkowań. Dokument ten jest efektem współpracy przedstawicieli trzech sektorów: publicznego, społecznego i gospodarczego, zgodnie z zasadami uspołecznionego i oddolnego planowania strategicznego. Lokalna Strategia Rozwoju Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Brama na Podlasie” wyznaczyła trzy cele ogólne, które będą realizowane przez przedsięwzięcia określone w celach szczegółowych. Dokument ten jest na bieżąco aktualizowany. Wersją na podstawie, której został sporządzony *Raport ewaluacyjny za rok 2017* jest wersja z dnia 21.11.2017 r. zatwierdzona uchwałą Zarządu nr 21/XI/2017. Poniżej przedstawiono tabelę z zestawieniem celów LSR.

Tabela 2. Zestawienie celów LSR

Cel ogólny	Cel szczegółowy	Przedsięwzięcie
I. Edukacja i aktywizacja mieszkańców na rzecz wspierania rozwoju lokalnego LGD	1.1. Podniesienie jakości kształcenia dzieci i młodzieży na terenie LGD	1.1.1. Wzbogacenie oferty edukacyjnej placówek wychowania przedszkolnego
		1.1.2. Podniesienie jakości oferty edukacyjnej małych szkół kształcenia ogólnego
		1.1.3. Infrastruktura związana z opieką przedszkolną
	1.2. Zwiększenie uczestnictwa osób defaworyzowanych w życiu społeczności LGD	1.2.1. Wsparcie osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji społeczno-gospodarczej
		1.2.2. Kształtowanie otoczenia wspierającego osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym
	1.3. Zwiększenie aktywności mieszkańców LGD poprzez wzbogacenie oferty edukacyjnej, kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej	1.3.1. Wzmacnianie kapitału społecznego w zakresie budowania społeczeństwa obywatelskiego i podnoszenia kompetencji lokalnych liderów
1.3.2. Zachowanie dziedzictwa obszaru		
II. Zrównoważona i efektywna gospodarka lokalna obszaru LGD	2.1. Wzmocnienie lokalnej przedsiębiorczości i przetwórstwa na terenie LGD	2.1.1. Wsparcie przedsiębiorczości na terenie LGD
		2.1.2. Współpraca na rzecz promocji produktów lokalnych
	2.2. Powrót na rynek pracy mieszkańców LGD znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji społeczno-gospodarczej	2.2.1. Bezzwrotne dotacje dla osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy
III. Dostępność i atrakcyjność infrastrukturalna obszaru	3.1. Poprawa stanu ogólnodostępnej infrastruktury technicznej i wsparcie działań na rzecz ochrony środowiska	3.2.1. Modernizacja infrastruktury technicznej służącej mieszkańcom LGD
		3.1.2. Upowszechnianie postaw pro-środowiskowych w społeczności lokalnej
		3.1.3. Innowacyjne inicjatywy partnerskie na rzecz ochrony środowiska i zapobiegania zmianom klimatycznym
	3.2. Zwiększenie dostępności mieszkańców do zrewitalizowanych obszarów służących poprawie jakości życia mieszkańców LGD	3.2.1. Rewitalizacja obiektów, terenów i przestrzeni użyteczności publicznej
		3.2.2. Rozwój infrastruktury pełniącej funkcje kulturalne, rekreacyjne
		3.2.3. Inwestycje w obiekty działające w sferze dziedzictwa kulturowego zmierzające do zwiększenia ich dostępności dla mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zawartych w Lokalnej Strategii Rozwoju „Brama na Podlasie” 2014-2020

Przedsięwzięcia ujęte w Lokalnej Strategii Rozwoju LGD „Brama na Podlasie” finansowane są z trzech różnych źródeł:

- Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS),
- Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR),
- Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW).

Zgodnie z LSR „Brama na Podlasie” z dnia 21.11.2017 r. budżet przeznaczony na realizację zadań w latach 2014-2020 to 32 424 254 zł. Poniżej przedstawiono **Tabelę 3** zawierającą budżet LGD w podziale na poszczególne cele LSR.

Tabela 3. Budżet LGD w podziale na poszczególne cele LSR

Cel	Nazwa	Wysokość środków PLN			
		EFRROW	EFRR	EFS	Razem
1.1.	Podniesienie jakości kształcenia dzieci i młodzieży na terenie LGD	--	2 495 425,52	1 840 000,00	4 335 425,52
1.2.	Zwiększenie uczestnictwa osób defaworyzowanych w życiu społeczności LGD	--	--	5 276 293,00	5 276 293,00
1.3.	Zwiększenie aktywności mieszkańców LGD poprzez wzbogacenie oferty edukacyjnej, kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej	1 840 359,00	--	3 412 200,00	5 252 559,00
2.1.	Wzmocnienie lokalnej przedsiębiorczości i przetwórstwa na terenie LGD	5 350 000,00	--	--	5 350 000,00
2.2.	Powrót na rynek pracy mieszkańców LGD znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji społeczno-gospodarczej	--	--	1 650 000,00	1 650 000,00
3.1.	Poprawa stanu ogólnodostępnej infrastruktury technicznej i wsparcie działań na rzecz ochrony środowiska	150 000,00	1 753 710,00	17 800,00	1 921 510,00
3.2.	Zwiększenie dostępności mieszkańców do zrewitalizowanych obszarów służących poprawie jakości życia mieszkańców LGD	3 159 641,00	5 478 825,48	--	8 638 466,48
Łącznie		10 500 000	9 727 961,00	12 196 293,00	32 424 254,00

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zawartych w Lokalnej Strategii Rozwoju „Brama na Podlasie” 2014-2020.

W wyniku przeprowadzonych naborów w roku 2016 i 2017 - 40 podmiotów zawarło umowy z Samorządem Województwa Podlaskiego. **Tabela 4** obrazuje nabory, w ramach których zostały podpisane umowy.

Tabela 4. Umowy zawarte w 2017 r.

Numer konkursu	Data naboru	Numer i nazwa przedsięwzięcia	Liczba podmiotów, które złożyły wnioski	Liczba podmiotów, które zostały wybrane do dofinansowania	Liczba podmiotów, które podpisały umowę
1/2016	od 2016-08-26 do 2016-09-09	3.2.2. Rozwój infrastruktury pełniącej funkcje kulturalne, rekreacyjne	7	7	7
2/2016	od 2016-08-26 do 2016-09-09	1.3.2. Zachowanie dziedzictwa obszaru	3	3	3
3/2016	od 2016-12-05 do 2016-12-19	2.1.1. Wsparcie przedsiębiorczości na terenie LGD na operacje z zakresu podejmowania działalności gospodarczej	26	22	19

4/2016	od 2016-12-05 do 2016-12-19	2.1.1. Wsparcie przedsiębiorczości na terenie LGD na operacje z zakresu podejmowania działalności gospodarczej	25	16	8
3/2017	od 2017-03-01 do 2017-03-14	1.1.3. Infrastruktura związana z opieką przedszkolną	3	3	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego

Spośród beneficjentów, którzy podpisali umowy, środki wypłacono 5 podmiotom. Finansowa realizacja celów oraz przedsięwzięć LSR w roku 2017 przedstawia się następująco:

**Fundusze
Europejskie**
Program Regionalny

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Tabela 5. Finansowa realizacja celów oraz przedsięwzięć LSR w roku 2017

Cele ogólne				Cele szczegółowe				Przedsięwzięcia						
Nazwa	Budżet w LSR [PLN]	Realizacja budżetu [PLN]	Realizacja budżetu [%]	Nazwa	Budżet w LSR [PLN]	Realizacja budżetu [PLN]	Realizacja budżetu [%]	Nazwa	Program / Fundusz	Budżet w LSR [PLN]	Pomoc przyznana		Pomoc wypłacona	
I. Edukacja i aktywizacja mieszkańców na rzecz wspierania rozwoju lokalnego	14 864 277,52	747 368,23	5,03%	1.1. Podniesienie jakości kształcenia dzieci i młodzieży na terenie LGD	4 335 425,52	0,00	0,00%	1.1.1. Wzbogacenie oferty edukacyjnej placówek wychowania przedszkolnego	RPO / EFS	540 000,00	0,00	0,00%	0,00	0,00%
								1.1.2. Podniesienie jakości oferty edukacyjnej małych szkół kształcenia ogólnego	RPO / EFS	1 300 000,00	0,00	0,00%	0,00	0,00%
								1.1.3. Infrastruktura związana z opieką przedszkolną	RPO / EFRR	2 495 425,52	1 883 487,52	0,00	0,00	0,00%
				1.2. Zwiększenie uczestnictwa osób defaworyzowanych w życiu społeczności LGD	5 276 293,00	11 599,89	0,22%	1.2.1. Wsparcie osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji społeczno-gospodarczej	RPO / EFS	5 256 293,00	0,00	0,00%	0,00	0,00%
								1.2.2. Kształtowanie otoczenia wspierającego osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	RPO / EFS	20 000,00	15 360,00	76,8%	11 599,89	58,00%

II. Zrównowazona i efektywna gospodarka lokalna obszaru LGD	7 000 000,00	75 000,00	1,07%	1.3. Zwiększenie aktywności mieszkańców LGD poprzez wzbogacenie oferty edukacyjnej, kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej	5 252 559,00	735 768,34	14,01%	1.3.1. Wzmacnianie kapitału społecznego w zakresie budowania społeczeństwa obywatelskiego i podnoszenia kompetencji lokalnych liderów	RPO / EFS	3 412 200,00	746 429,15	21,8%	464 163,76	13,60%
					1.3.2. Zachowanie dziedzictwa obszaru	PROW / EFRROW	1 840 359,00	533 000,00	28,9%	271 604,58	14,76%			
				2.1. Wzmocnienie lokalnej przedsiębiorczości i przetwórstwa na terenie		5 350 000,00	75 000,00	1,40%	2.1.1. Wsparcie przedsiębiorczości na terenie LGD	PROW / EFRROW	5 000 000,00	3 060 714,00	61,2%	75 000,00
					2.2. Powrót na rynek pracy mieszkańców LGD znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji społeczno-gospodarczej	1 650 000,00	0,00	0,00%	2.1.2. Współpraca na rzecz promocji produktów lokalnych	PROW / EFRROW	350 000,00	0,00	0,00%	0,00
2.2.1. Bezwrotne dotacje dla osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy	1 650 000,00	0,00	0,00%	RPO / EFS		1 650 000,00	0,00	0,00%	0,00	0,00%				
III. Dostępność i atrakcyjność	10 559 976,48	185 072,03	1,75%	3.1. Poprawa stanu ogólnodostępnej	1 921 510,00	14 226,00	0,74%	3.1.1. Modernizacja infrastruktury technicznej służącej mieszkańcom LGD	RPO / EFRR	1 753 710,00	0,00	0,00%	0,00	0,00%

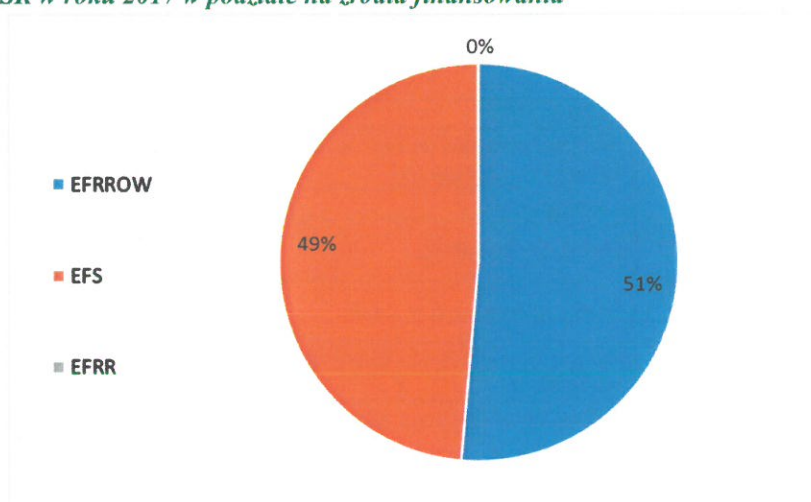
Realizacja Strategii odbywała się zgodnie z *Harmonogramem planowanych naborów* oraz zgodnie z *Planem Działania*. Postęp finansowy realizowany był za pośrednictwem ogłaszanych konkursów. Na bieżąco omawiano na posiedzeniach organów oraz na roboczych spotkaniach w Biurze postęp wdrażania LSR. Najwięcej środków zostało wypłaconych dla operacji celu *I. Edukacja i aktywizacja mieszkańców na rzecz wspierania rozwoju lokalnego LGD* (5,03%), nieco mniej dla celu *III. Dostępność i atrakcyjność infrastrukturalna obszaru* (1,75%) i najmniej dla celu *II. Zrównoważona i efektywna gospodarka lokalna obszaru LGD* (1,07%).

Realizacja LSR w roku 2017 w podziale na źródła finansowania przedstawia się następująco:

- EFRROW – 517 450,61 zł,
- EFS – 489 989,65 zł,
- EFRR – 0,00 zł,

co obrazuje poniższy *Wykres 1*.

Wykres 1. Realizacja LSR w roku 2017 w podziale na źródła finansowania

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych zawartych w Lokalnej Strategii Rozwoju „Brama na Podlasie” 2014-2022

5. WDRAŻANIE LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU

5.1 Zrealizowane nabory wniosków

Zgodnie z harmonogramem planowanych naborów wniosków o udzielenie wsparcia na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w roku 2017 Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Brama na Podlasie” przeprowadziło 9 naborów w ramach następujących przedsięwzięć:

1. Przedsięwzięcie 1.2.1. Wsparcie osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji społeczno-gospodarczej

- Nabór 1/2017 odbył się w terminie 27.01-24.02.2017,
- pula środków przeznaczonych w ramach naboru 1 465 812,00 zł,
- w ramach naboru zostało wybranych 6 wniosków na łączną kwotę dofinansowania 1 383 640,82 zł,
- wszystkie wnioski zostały odrzucone przez SW.

Wnioskodawca	Tytuł projektu
Caritas Diecezji Drohiczyńskiej	Twój los w twoich rękach - wsparcie osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji społeczno-gospodarczej
Gmina Ciechanowiec	Dać szansę
Stowarzyszenie Wspierania Edukacji i Rynku Pracy	Droga do aktywności
Stowarzyszenie Wspierania Edukacji i Rynku Pracy	Bierni wczoraj, aktywni dziś
Gmina Wysokie Mazowieckie	Lepsze jutro - Program Aktywności Lokalnej skierowany do mieszkańców LGD Brama na Podlasie
Gmina Szumowo	Lepsze jutro - Program Aktywności Lokalnej skierowany do mieszkańców Gminy Szumowo

2. Przedsięwzięcie 3.2.3. Inwestycje w obiekty działające w sferze dziedzictwa kulturowego zmierzające do zwiększenia ich dostępności dla mieszkańców

- Nabór 2/2017 odbył się w terminie 27.01-24.02.2017,
- pula środków przeznaczonych w ramach naboru 763 770,00 zł,
- w ramach naboru zostały wybrane 3 wnioski na łączną kwotę dofinansowania 473 496,61 zł,
- wszystkie wnioski zostały odrzucone przez SW.

Wnioskodawca	Tytuł projektu
Gmina Szepietowo	Zakup wyposażenia dla Gminnego Ośrodka Kultury w Szepietowie
Miejski Ośrodek Kultury w Brańsku	W ogrodzie kultury - zakup sceny plenerowej
Gmina Ciechanowiec	Wykonanie elewacji na budynku dawnej Synagogi w Ciechanowcu

3. Przedsięwzięcie 1.1.3. Infrastruktura związana z opieką przedszkolną

- Nabór 3/2017 odbył się w terminie 1.03-14.03.2017,
- pula środków przeznaczonych w ramach naboru 2 460 585,00 zł,
- w ramach naboru zostały wybrane 3 wnioski na łączną kwotę dofinansowania 2 458 465,69 zł,
- wszyscy Beneficjenci podpisali umowy z SW.

Wnioskodawca	Tytuł projektu
Gmina Szumowo	Podniesienie jakości opieki i kształcenia przedszkolnego w Gminie Szumowo poprzez budowę Gminnego Przedszkola w Szumowie

Gmina Miejska Wysokie Mazowieckie	Poprawa infrastruktury edukacji przedszkolnej w Gminie Miejskiej Wysokie Mazowieckie - Remont Przedszkola Miejskiego nr 2 w Wysokiem Mazowieckiem
Gmina Szepietowo	Dostosowanie obiektów oświatowych gminy Szepietowo na cele realizacji zadań z zakresu wychowania przedszkolnego

4. Przedsięwzięcie 3.2.2. Rozwój infrastruktury pełniącej funkcje kulturalne, rekreacyjne

- Nabór 4/2017 odbył się w terminie 29.05-14.06.2017,
- pula środków przeznaczonych w ramach naboru 1 241 362,99 zł,
- Nabór został anulowany ze względu na zmiany w *Procedurze oceny i wyboru operacji pozagrantowych* oraz aktualizację zapisów Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Brama na Podlasie”

5. Przedsięwzięcie 3.2.1. Rewitalizacja obiektów, terenów i przestrzeni użyteczności publicznej

- Nabór 5/2017 odbył się w terminie 03.07-28.07.2017,
- pula środków przeznaczonych w ramach naboru 4 235 446,00 zł,
- w ramach naboru zostało wybranych 8 wniosków na łączną kwotę dofinansowania 3 185 701,92 zł,
- 5 Beneficjentów podpisało umowy z SW, 1 Beneficjent wycofał wniosek na własną prośbę, 1 Beneficjentowi SW odmówił wsparcia.

Wnioskodawca	Tytuł projektu
Gmina Zambrów	Utworzenie miejsca rekreacji i wypoczynku przy budynku świetlicy wiejskiej w miejscowości Łady Polne, gm. Zambrów
Gmina Czyżew	Zagospodarowanie centrum Czyżewa - etap I
Gmina Rutki	Zagospodarowanie terenu wokół boiska przy Szkole Podstawowej i Gimnazjum w Rutkach-Kossakach
Gmina Nowe Piekuty	Przebudowa i remont części pomieszczeń budynku usługowego w celu dostosowania ich do pełnienia funkcji Gminnego Ośrodka Kultury w Nowych Piekutach
Gmina Wysokie Mazowieckie	Rewitalizacja obszaru Gminy poprzez budowę placów zabaw dla dzieci, altan, siłowni na świeżym powietrzu oraz punktów obsługi rowerzystów
Parafia Rzymskokatolicka p. w. Trójcy Przenajświętszej w Rudce	Zwiększenie aktywności społecznej w obszarze kultury w Gminie Rudka poprzez ochronę i poprawę stanu zachowania dziedzictwa kulturowego
Gmina Kulesze Kościelne	Zagospodarowanie placu w centrum miejscowości Kulesze Kościelne na cele rekreacyjne

6. Przedsięwzięcie 1.3.2. Zachowanie dziedzictwa obszaru

- Nabór 6/2017 odbył się w terminie 01-16.08.2017,
- pula środków przeznaczonych w ramach naboru 706 440,00 zł,
- w ramach naboru zostały wybrane 4 wnioski na łączną kwotę dofinansowania 600 300,00 zł,
- 2 Beneficjentów podpisało umowy z SW, 1 Beneficjent wycofał wniosek na własną prośbę, 1 wniosek w trakcie weryfikacji przez SW

Wnioskodawca	Tytuł projektu
Parafia Rzymskokatolicka p.w. Zmartwychwstania Pańskiego w Kuczynie	Remont zabytkowego kościoła w Parafii Rzymskokatolickiej p.w. Zmartwychwstania Pańskiego w Kuczynie
Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Jana Chrzciciela	Remont budynku plebanii w Parafii Rzymskokatolickiej pw. Św. Jana Chrzciciela w Wysokiem Mazowieckiem
Parafia Rzymskokatolicka p.w. Michała Archanioła w Jabłonce Kościelnej	Renowacja zabytkowej świątyni w miejscowości Jabłonka Kościelna polegająca na nadbudowie wieży
Gmina Wysokie Mazowieckie	Renowacja obiektów zabytkowych na terenie Gminy Wysokie Mazowieckie

7. Przedsięwzięcie 3.2.2. Rozwój infrastruktury pełniącej funkcje kulturalne, rekreacyjne

- Nabór 7/2017 odbył się w terminie 01-16.08.2017,
- pula środków przeznaczonych w ramach naboru 1 371 852,99 zł,
- w ramach naboru zostały wybrane 4 wnioski na łączną kwotę dofinansowania 912 226,60 zł,
- wszyscy Beneficjenci podpisali umowy z SW.

Wnioskodawca	Tytuł projektu
Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury im. Anny Dernowskiej w Kalnicy	Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Załuskie Koronne
Gmina Rutki	Przebudowa i wyposażenie świetlicy wiejskiej oraz budowa altany w Zambrzycach-Krółach
Gmina Szepietowo	Utworzenie miejsc rekreacji i wypoczynku w miejscowościach Włosty-Olszanka i Dąbrowa-Wilki
Lokalna Grupa Działania „Brama na Bagna”	Budowa placu zabaw i zewnętrznej siłowni na terenie Gminy Zambrów

8. Przedsięwzięcie 3.1.1. Modernizacja infrastruktury technicznej służącej mieszkańcom LGD

- Nabór 8/2017 odbył się w terminie 02.11.-30.11.2017,
- pula środków przeznaczonych w ramach naboru 1 753 710,00 zł,
- Nabór został anulowany

9. Przedsięwzięcie 3.2.1. Rewitalizacja obiektów, terenów i przestrzeni użyteczności publicznej

- Nabór 9/2017 odbył się w terminie 02.11.-30.11.2017,
- pula środków przeznaczonych w ramach naboru 1 099 744,08 zł,
- Nabór został anulowany

Zakres tematyczny powyższych naborów obejmował wszystkie trzy ujęte w LSR „Brama na Podlasie” fundusze tj. Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW). Poniżej tabela przedstawiająca podsumowanie przeprowadzonych naborów w 2017 roku.

Tabela 6. Podsumowanie przeprowadzonych naborów w 2017 r.

Nr naboru	Nazwa przedsięwzięcia	Kwota naboru	Kwota dofinansowania wybranych wniosków	Kwota dofinansowania wniosków, które podpisały umowę
1/2017	1.2.1. Wsparcie osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji społeczno-gospodarczej	1 465 812,00	1 383 640,82	wnioski odrzucone w UM
2/2017	3.2.3. Inwestycje w obiekty działające w sferze dziedzictwa kulturowego zmierzające do zwiększenia ich dostępności dla mieszkańców	763 770,00	473 496,61	wnioski odrzucone w UM
3/2017	1.1.3. Infrastruktura związana z opieką przedszkolną	2 460 585,00	2 458 465,69	1 883 487,52
4/2017 - anulowany	3.2.2. Rozwój infrastruktury pełniącej funkcje kulturalne, rekreacyjne	1 241 362,99	Nd.	Nd.
5/2017	3.2.1. Rewitalizacja obiektów, terenów i przestrzeni użyteczności publicznej	4 235 446,00	3 185 701,92	2 048 087,59
6/2017	1.3.2. Zachowanie dziedzictwa obszaru	706 440,00	600 300,00	w trakcie oceny
7/2017	3.2.2. Rozwój infrastruktury pełniącej funkcje kulturalne, rekreacyjne	1 371 852,99	912 226,60	912 226,60

8/2017 - anulowany	3.1.1. Modernizacja infrastruktury technicznej służącej mieszkańcom LGD	1 753 710,00	Nd.	Nd.
9/2017 - anulowany	3.2.1. Rewitalizacja obiektów, terenów i przestrzeni użyteczności publicznej	1 099 744,08	Nd.	Nd.

Źródło: opracowania własne na podstawie dostępnych danych i opracowań powstałych w trakcie wdrażania LSR

W roku 2017 - 40 podmiotów podpisało umowę o dofinansowanie, dotyczy to także Beneficjentów, którzy złożyli wnioski w ramach naborów przeprowadzonych w roku 2016. Informację zaczerpnięto z danych uzyskanych z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego.

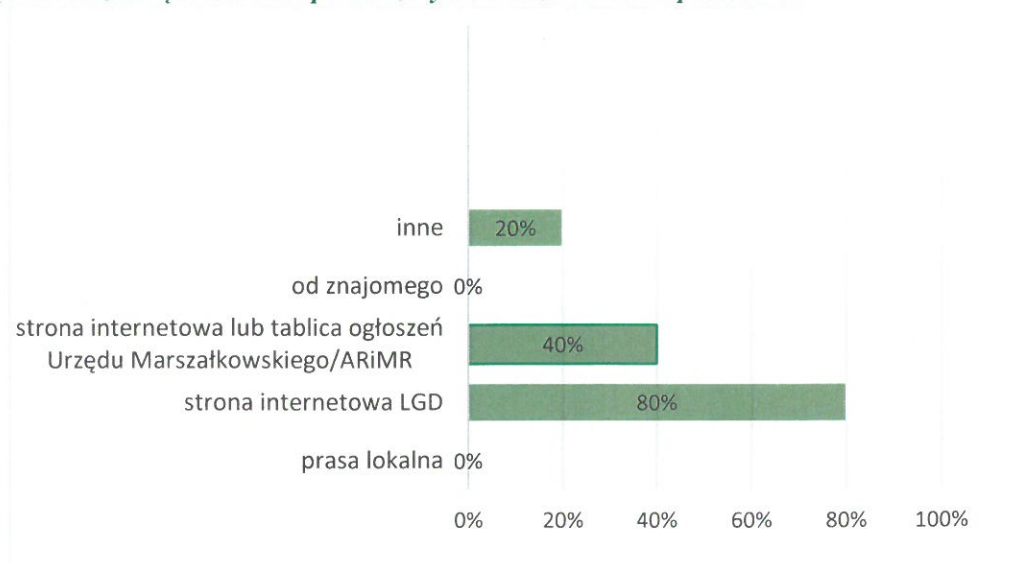
Tabela 7. Umowy zawarte w 2017 roku

Numer konkursu	Data naboru	Numer i nazwa przedsięwzięcia	Liczba podmiotów, które złożyły wnioski	Liczba podmiotów, które zostały wybrane do dofinansowania	Liczba podmiotów, które podpisały umowę
1/2016	od 2016-08-26 do 2016-09-09	3.2.2. Rozwój infrastruktury pełniącej funkcje kulturalne, rekreacyjne	7	7	7
2/2016	od 2016-08-26 do 2016-09-09	1.3.2. Zachowanie dziedzictwa obszaru	3	3	3
3/2016	od 2016-12-05 do 2016-12-19	2.1.1. Wsparcie przedsiębiorczości na terenie LGD na operacje z zakresu podejmowania działalności gospodarczej	26	22	19
4/2016	od 2016-12-05 do 2016-12-19	2.1.1. Wsparcie przedsiębiorczości na terenie LGD na operacje z zakresu podejmowania działalności gospodarczej	25	16	8
3/2017	od 2017-03-01 do 2017-03-14	1.1.3. Infrastruktura związana z opieką przedszkolną	3	3	3

Źródło: opracowanie własne na podstawie dostępnych danych i opracowań powstałych w trakcie wdrażania LSR

LGD podobnie jak w roku ubiegłym, informowało Beneficjentów o prowadzonych naborach poprzez: prasę, stronę internetową (ogłoszenia o planowanych naborach wniosków widniały na stronie internetowej Stowarzyszenia www.bramanapodlasie.pl/konkursy oraz w przypadku ogłoszeń finansowanych z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020 na stronie www.funduszeuropejskie.gov.pl), na portalu Facebook, a także ogłoszenia w siedzibie Stowarzyszenia. Respondenci mieli możliwość zaznaczenia kilku odpowiedzi, toteż przedział procentowy na wykresie przedstawia się nierównomiernie. Największym zainteresowaniem cieszyły się informacje o naborze ze strony internetowej LGD „Brama na Podlasie” (80%). Natomiast 40 % ankietowanych zadeklarowało, iż cenne źródło informacji nt. prowadzonych naborów uzyskało ze strony internetowej lub tablicy ogłoszeń Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego/ARiMR. Z kolei 20 % ankietowanych zaznaczyło, iż o planowanych naborach dowiedziało się z innych źródeł, m.in. na spotkaniach LGD.

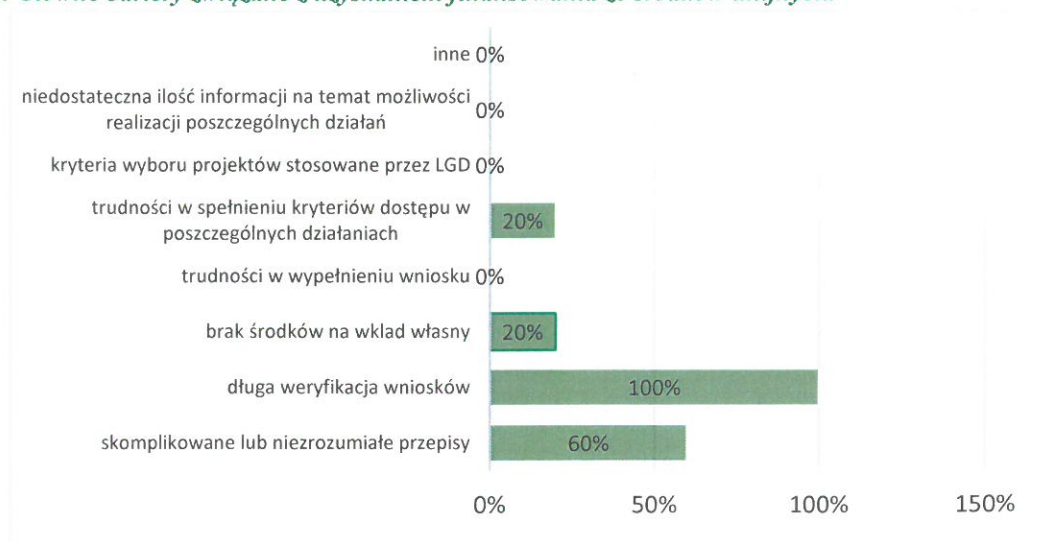
Wykres 2. Skąd dowiedział się Pan/Pani o prowadzonym naborze wniosków przez LGD?

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet ewaluacyjnych

W roku 2017 wszyscy respondenci (100%) w wypełnionych ankietach zaznaczyli, że największą barierą związaną z uzyskaniem dofinansowania ze środków unijnych jest zbyt długa weryfikacja wniosków oraz skomplikowane i niezrozumiałe przepisy. Dodatkowo ta sama liczba ankietowanych (po 20%) wśród zaznaczanych odpowiedzi wykazywała trudności w spełnieniu kryteriów dostępu w poszczególnych działaniach oraz brak środków na wkład własny. Poniżej przedstawiono **Wykres 3** odpowiedzi udzielanych przez ankietowanych

Wykres 3. Główne bariery związane z uzyskaniem finansowania ze środków unijnych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet ewaluacyjnych.

Mimo występujących barier związanych z uzyskaniem dofinansowania ankietowani deklarowali w przyszłości chęć korzystania ze środków dostępnych w ramach naborów ogłaszanych przez LGD „Brama na Podlasie”. Zainteresowanie poszczególnymi zakresami tematycznymi obrazuje poniższy **Wykres 4**, z którego wynika, iż największym zainteresowaniem cieszy się budowa infrastruktury społecznej, rekreacyjnej, małej infrastruktury turystycznej (80% ankietowanych) oraz działania związane z zachowaniem dziedzictwa kulturalnego (60%).

Wykres 4. W jakim zakresie jest Pan/Pani zainteresowana korzystaniem ze środków unijnych?

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet ewaluacyjnych

5.2. Realizacja działań ujętych w Planie Komunikacji

Plan Komunikacji został opracowany na potrzeby realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Brama na Podlasie”. Jest planem, który ma za zadanie zaangażowanie społeczności lokalnej w procesy wdrażania LSR. W Planie Komunikacji zaplanowano szereg działań mających na celu osiągnięcie trzech podstawowych celów:

- I. Wzrost świadomości mieszkańców LGD nt. założeń LSR.
- II. Zwiększenie aktywności lokalnej społeczności w procesie wdrażania LSR.
- III. Poprawa efektywności wdrażania LSR.

Plan komunikacji uwzględnia wiele narzędzi i kanałów informacyjnych, umożliwiających dostęp do informacji szerokiej grupie odbiorców, tj:

- osobom związanym zawodowo z działalnością LGD (spotkania Członków LGD, bezpośrednie spotkania, wywiady), jak również wszystkim mieszkańcom obszaru LGD (lokalne portale i prasa, imprezy plenerowe),
- potencjalnym beneficjentom: przedsiębiorcom, a także przedstawicielom sektora społecznego (lokalna prasa, Internet, portale tematyczne, bezpośrednie spotkania branżowe),
- a w szczególności osobom z grup defaworyzowanych (narzędzia tradycyjne: ogłoszenia w lokalnych instytucjach, prasa lokalna, bezpośrednie spotkania), bezrobotni, osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (np. prasa lokalna, w tym z branży rolniczej, bezpośrednie informacje w miejscach pobierania świadczeń, informacje na tablicach ogłoszeń w Urzędach Pracy, Ośrodku Doradztwa Rolniczego, Urzędach Gmin/ Gminnych Ośrodkach Pomocy Społecznej, indywidualne doradztwo, itp.).

5.2.1. Harmonogram działań aktywizujących i wskaźniki realizacji

Harmonogram działań aktywizacyjnych w ramach *Planu Komunikacji* w roku 2017 zakładał następujące działania:

1. W ramach celu I. **Wzrost świadomości mieszkańców LGD nt. założeń LSR** zaplanowano realizację kampanii informacyjno-promocyjnej nt. działalności LGD poprzez następujące środki:

- komunikaty na stronach internetowych i portalach społecznościowych,
- ogłoszenia w prasie,
- broszury,
- spotkania informacyjne dla członków LGD,
- spotkania informacyjno-konsultacyjne dla mieszkańców LGD.

Tabela 8. Zestawienie wskaźników do celu I. Wzrost świadomości mieszkańców LGD nt. założeń LSR

WSKAŹNIKI							
Nazwa działania	Wskaźnik produktu	Rok 2016		Rok 2017		Wartość osiągnięta RAZEM Rok 2016 i 2017	Wartość zaplanowana 2023
		Wartość zaplanowana	Wartość osiągnięta	Wartość zaplanowana	Wartość osiągnięta		
Prowadzenie strony internetowej i portalu społecznościowego	Liczba stron internetowych LGD	1	1	1	1	1	1
	Liczba portali społecznościowych	1	1	1	1	1	1
Ogłoszenia w prasie	Liczba ogłoszeń	3	2	2	2	4	6
Wydanie broszur informacyjno-promocyjnych	Liczba wydanych broszur informacyjno-promocyjnych	2	2	8	8	10	13
Spotkania informacyjne dla członków LGD	Liczba zorganizowanych spotkań	1	1	1	2	3	8
Spotkania informacyjno-konsultacyjne dla mieszkańców	Liczba zorganizowanych spotkań	16	16	16	16	32	112
Spotkania informacyjno-konsultacyjne przed ogłaszaniem konkursami	Liczba spotkań	4	5	5	6	11	20
Nazwa działania	Wskaźnik rezultatu	2016		2017		Wartość osiągnięta RAZEM Rok 2016 i 2017	Wartość zaplanowana 2023
		Wartość zaplanowana	Wartość osiągnięta	Wartość zaplanowana	Wartość osiągnięta		
Prowadzenie strony internetowej i portalu społecznościowego	Liczba wejść rocznie	500	6814	500	79949	86763	1000
	Liczba wejść rocznie	200	844	200	792	1636	200
Ogłoszenia w prasie	Liczba osób, do których dotrą publikowane ogłoszenia	12000	11335	4000	4800	16135	20000
Wydanie broszur informacyjno-promocyjnych	Liczba osób, która zapozna się z broszurą informacyjno-promocyjną	1040	1047	1290	1591	2638	7880
Spotkania informacyjne dla członków LGD	Liczba osób, które wezmą udział w spotkaniach	50	61	50	106	167	400
Spotkania informacyjno-	Liczba osób, które wezmą udział w spotkaniach	240	315	240	383	698	1680

konsultacyjne dla mieszkańców	informacyjno-konsultacyjnych						
	Liczba osób zadowolonych ze spotkań przeprowadzonych przez LGD	168	302	168	383	685	1176
Spotkania informacyjno-konsultacyjne przed ogłaszaniem konkursami	Liczba osób, które wezmą udział w spotkaniach	62	91	50	91	182	200
	Liczba osób zadowolonych ze spotkań	42	87	35	91	178	140

Źródło: opracowania własne na podstawie dostępnych danych i opracowań powstałych w trakcie wdrażania LSR

Grupa docelowa działań zaplanowanych w ramach realizacji celu:

- mieszkańcy LGD w tym: członkowie LGD, lokalni liderzy, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, grupy defaworyzowane

W ramach działania zrealizowano następujące zadania:

1. Uruchomiono i prowadzono stronę internetową Stowarzyszenia na portalu społecznościowym Facebook; strona znajduje się pod linkiem <https://www.facebook.com/lgdbramanapodlasie/?fref=ts>. Ze statystyk strony uzyskano informacje, iż polubiona została przez 235 osób, ślędzona przez 792 osoby (zainteresowanie jednym z postów) - stan na 02.01.2018 r.
2. Opublikowano w prasie (Gazeta Współczesna) dwa ogłoszenia, które ukazały się 18.01.2017 r. które dotarły do 4800 osób. Ogłoszenia dotyczyły naborów prowadzonych przez LGD:
 - pierwsze ogłoszenie dotyczyło naboru wniosków w ramach przedsięwzięcia 1.2.1. *Wsparcie osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji społeczno-gospodarczej*,
 - drugie ogłoszenie dotyczyło naboru w ramach przedsięwzięcia 3.2.3. *Inwestycje w obiekty działające w sferze dziedzictwa kulturowego zmierzające do zwiększenia ich dostępności dla mieszkańców na projekty z zakresu Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego*.
3. Przygotowano we własnym zakresie osiem broszur dotyczących prowadzonych naborów na konkursy:

Broszury	Broszura nr 1	Broszura nr 2	Broszura nr 3	Broszura nr 4	Broszura nr 5	Broszura nr 6	Broszura nr 7	Broszura nr 8
Nr naboru i przedsięwzięcie	Nabór nr 4/2017	Nabór nr 5/2017	Nabór nr 6/2017	Nabór nr 7/2017	Nabór nr 8/2017	Nabór nr 9/2017	Nabór nr 1/2018	Nabór nr 2/2018
	przed. 3.2.2.	przed. 3.2.1.	przed. 1.3.2.	przed. 3.2.2.	przed. 3.1.1.	przed. 3.2.1.	przed. 3.1.1.	przed. 3.2.1.
Liczba osób, która zapoznała się z broszurami	221	203	229	237	212	227	124	138

Z broszurami zapoznały się osoby uczestniczące w spotkaniach przed organizowanymi konkursami, osoby uczestniczące w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych dla mieszkańców LGD oraz osoby ślędzące stronę internetową. Broszury zostały zamieszczone na stronie internetowej Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Brama na Podlasie” w zakładkach znajdujących się pod informacjami dotyczącymi poszczególnych konkursów.

4. Zorganizowano i przeprowadzono 2 spotkania informacyjne dla członków LGD:
 - 30.05.2017 r., w którym uczestniczyło 58 osób,
 - 21.11.2017 r., w którym udział wzięło 48 osób.
5. Pracownicy biura LGD brali udział w spotkaniach z mieszkańcami LGD.

W 16 spotkaniach – na terenie każdej z gmin członkowskich – uczestniczyły 383 osoby, na podstawie ankiet monitorujących ustalono, iż wszystkie osoby wyraziły zadowolenie ze spotkań przeprowadzonych przez LGD. Poniżej zestawienie wszystkich przeprowadzonych spotkań:

Numer spotkania	Data spotkania	Gmina	Liczba osób uczestniczących w spotkaniu	Liczba osób zadowolonych z przeprowadzonego spotkania
1.	23.03.2017	Kołaki Kościelne	28	28
2.	27.03.2017	Ciechanowiec	17	17
3.	28.03.2017	Szepietowo	31	31
4.	30.03.2017	Klukowo	19	19
5.	31.03.2017	Brańsk	31	31
6.	31.03.2017	Nowe Piekuty	16	16
7.	31.07.2017	Szumowo	35	35
8.	15.05.2017	m. Wysokie Mazowieckie	24	24
9.	26.06.2017	Rutki-Kossaki	32	32
10.	27.09.2017	Rudka	18	18
11.	28.09.2017	Czyżew	19	19
12.	24.10.2017	m. Zambrów	25	25
13.	30.10.2017	m. Brańsk	17	17
14.	23.11.2017	Kulesze Kościelne	26	26
15.	29.11.2017	Wysokie Mazowieckie	26	26
16.	19.12.2017	Zambrów	19	19

2. W ramach celu **II. Zwiększenie aktywności lokalnej społeczności w procesie wdrażania LSR** zaplanowano następujące sposoby informowania o warunkach korzystania ze środków w ramach wdrażania LSR:

- ogłoszenia w siedzibie LGD i instytucjach publicznych zrzeszonych gmin,
- komunikaty na stronach internetowych,
- spotkania informacyjno-konsultacyjne,
- konsultacje indywidualne.

Tabela 9. Zestawienie wskaźników do celu II. Zwiększenie aktywności lokalnej społeczności w procesie wdrażania LSR

WSKAŹNIKI							
Nazwa działania	Wskaźnik produktu	2016		2017		Wartość osiągnięta RAZEM Rok 2016 i 2017	Wartość zaplanowana 2023
		Wartość zaplanowana	Wartość osiągnięta	Wartość zaplanowana	Wartość osiągnięta		
Prowadzenie strony internetowej i portalu społecznościowego	Strona internetowa	1	1	1	1	1	1
	Portal internetowy	1	1	1	1	1	1
Spotkania informacyjno-konsultacyjne dla mieszkańców	Liczba zorganizowanych spotkań	4	5	5	6	11	20
Konsultacje indywidualne/doradztwo	Liczba godzin świadczonego doradztwa	175	187,25	300	318,95	506,2	1800
Nazwa działania	Wskaźnik rezultatu	2016		2017		Wartość osiągnięta RAZEM Rok 2016 i 2017	Wartość zaplanowana 2023
		Wartość zaplanowana	Wartość osiągnięta	Wartość zaplanowana	Wartość osiągnięta		
Prowadzenie strony internetowej i portalu społecznościowego	Liczba wejść rocznie	500	6814	500	79949	86763	1000
	Liczba wejść rocznie	200	179/844	200	235/792	----	200
Spotkania informacyjno-konsultacyjne dla mieszkańców	Liczba osób, które wezmą udział w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych	60	91	50	91	182	200
	Liczba osób zadowolonych ze spotkań informacyjno-konsultacyjnych	42	87	35	91	178	140
Konsultacje indywidualne/doradztwo	Liczba wniosków/operacji, które wpłyną do LGD	30	57	—	29	86	Nd.

Źródło: opracowania własne na podstawie dostępnych danych i opracowań powstałych w trakcie wdrażania LSR

Grupa docelowa działań zaplanowanych w ramach realizacji celu:

- wszyscy potencjalni wnioskodawcy, NGO, przedstawiciele JST, przedsiębiorcy, grupy defaworyzowane

W ramach działania zrealizowano następujące zadania:

1. Uruchomiono i prowadzono stronę internetową Stowarzyszenia pod adresem www.bramanapodlasie.pl – odnotowana liczba wejść na stronę 79949 - stan na 2.01.2018 r.
2. Uruchomiono i prowadzono profil Stowarzyszenia na portalu społecznościowym Facebook; profil znajduje się pod linkiem <https://www.facebook.com/lgdbramanapodlasie/?fref=ts>. Ze statystyk portalu uzyskano informacje, iż polubiona została przez 235 osób. Śledzona przez 792 osoby (zainteresowanie jednym z postów).
3. Przeprowadzono 6 spotkań informacyjno-konsultacyjnych przed organizowanymi konkursami, w których wzięło udział 91 osób, z czego wszyscy byli zadowoleni. Spotkania odbywały się przed organizowanymi konkursami, miejscem spotkań była sala konferencyjna Urzędu Miasta/ Urzędu Gminy w Wysokiem Mazowieckiem. Spotkania odbyły się w następujących terminach:
 - 31.01.2017 r. spotkanie dotyczące **naboru 1/2017** dot. **przed. 1.2.1.** Wsparcie osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji społeczno-gospodarczej.
W spotkaniu wzięło udział 14 osób, z czego 14 było zadowolonych.
 - 15.05.2017 r. spotkanie dotyczące **naboru 4/2017** dot. **przed. 3.2.2.** Rozwój infrastruktury pełniącej funkcje kulturalne, rekreacyjne.
W spotkaniu wzięło udział 15 osób, z czego 15 było zadowolonych.
 - 03.07.2017 r. spotkanie dotyczące **naboru 5/2017** dot. **przed. 3.2.1.** Rewitalizacja obiektów, terenów i przestrzeni użyteczności publicznej.
W spotkaniu wzięło udział 14 osób, z czego 14 było zadowolonych.
 - 25.07.2017 r. spotkanie dotyczące **naboru 6/2017** dot. **przed. 1.3.2.** Zachowanie dziedzictwa obszaru i **7/2017** dot. **przed. 3.2.2.** Rozwój infrastruktury pełniącej funkcje kulturalne, rekreacyjne.
W spotkaniu wzięło udział 13 osób, z czego 13 było zadowolonych.
 - 11.12.2017 r. spotkanie dotyczące **naboru 1/2018** dot. **przed. 3.1.1.** Modernizacja infrastruktury technicznej służącej mieszkańcom LGD i **2/2018** dot. **przed. 3.2.1.** Rewitalizacja obiektów, terenów i przestrzeni użyteczności publicznej.
W spotkaniu wzięło udział 15 osób, z czego 15 było zadowolonych.
 - 14.12.2017 spotkanie dotyczące **naboru 3/2018** dot. **przed. 1.2.1.** Wsparcie osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji społeczno-gospodarczej.
W spotkaniu wzięło udział 20 osób, z czego 20 było zadowolonych.

Osoby uczestniczące w spotkaniach informacyjno-konsultacyjnych otrzymały wybrane materiały informacyjno-promocyjne tj. notes, długopis, kubek, smycz, lizak, torba.
4. Pracownicy Biura w ramach obowiązków służbowych świadczyli nieodpłatne doradztwo skierowane do mieszkańców LGD „Brama na Podlasie” oraz osób planujących realizować inwestycje/działania na terenie LGD „Brama na Podlasie”. W ramach świadczonego doradztwa osiągnięto następujące wskaźniki: doradztwo konkursowe – 76,5 godz., doradztwo pozakonkursowe 242,45 godz. (łącznie 318,95 godz.)
W wyniku świadczonego doradztwa w badanym okresie wpłynęło do Biura 29 wniosków.

3. W ramach celu I. Wzrost świadomości mieszkańców LGD nt. założeń LSR i II Zwiększenie aktywności lokalnej społeczności w procesie wdrażania LSR zaplanowano następującą aktywizację mieszkańców LGD:

- komunikaty na stronach internetowych i portalach społecznościowych,
- inicjatywy informacyjno-promocyjne (szkolenia, konferencje, wyjazdy, targi, imprezy itp.),
- foldery informacyjno-promocyjne,
- materiały promocyjne.

Tabela 10. Zestawienie wskaźników realizacji celu I. Wzrost świadomości mieszkańców LGD nt. założeń LSR i celu II. Zwiększenie aktywności lokalnej społeczności w procesie wdrażania LSR

WSKAŹNIKI							
Nazwa działania	Wskaźnik produktu	2016		2017		Wartość osiągnięta RAZEM Rok 2016 i 2017	Wartość zaplanowana 2023
		Wartość zaplanowana	Wartość osiągnięta	Wartość zaplanowana	Wartość osiągnięta		
Prowadzenie strony internetowej i portalu społecznościowego	Strona internetowa	1	1	1	1	1	1
	Portal internetowy	1	1	1	1	1	1
Inicjatywy informacyjno-promocyjne	Liczba inicjatyw informacyjno-promocyjnych	6	6	24	30	36	91
Folder informacyjno-promocyjny	Liczba folderów z informacjami o LGD i wdrażaniu LSR	0	0	1	2	2	3
Zakup materiałów promocyjnych	Liczba kompletów materiałów promocyjnych	1	1	1	1	2	6
Nazwa działania	Wskaźnik rezultatu	2016		2017		Wartość osiągnięta RAZEM Rok 2016 i 2017	Wartość zaplanowana 2023
		Wartość zaplanowana	Wartość osiągnięta	Wartość zaplanowana	Wartość osiągnięta		
Prowadzenie strony internetowej i portalu społecznościowego	Liczba wejść rocznie	500	6814	1000	79949	86763	1000
	Liczba wejść rocznie	200	179/844	200	235/792	---	200
Inicjatywy informacyjno-promocyjne	Liczba osób, które wezmą udział w tych inicjatywach	400	1326	1100	8599	9925	7700
Folder informacyjno-promocyjny	Liczba osób, która zapozna się z folderem	0	0	3000	6000	6000	9000
Zakup materiałów promocyjnych	Liczba osób, do których dotrą materiały promocyjne	1000	1000	1000	1000	2000	6000

Źródło: opracowania własne na podstawie dostępnych danych i opracowań powstałych w trakcie wdrażania LSR

Grupa docelowa działań zaplanowanych w ramach realizacji celu:

- mieszkańcy LGD,
- lokalni liderzy,
- wszyscy potencjalni wnioskodawcy, w tym w szczególności organizacje pozarządowe, przedstawiciele JST, przedsiębiorcy, grupy defaworyzowane

W ramach działania zrealizowano następujące zadania:

1. Przeprowadzono następujące inicjatywy informacyjno-promocyjne:

a) Konferencja dla kobiet: promocja postawy przedsiębiorczej – 9 marca 2017 roku, w sali szkoleniowej Restauracji „Słowiańska” w Szepietowie, odbyła się konferencja dla kobiet: pt. *Promocja postawy przedsiębiorczej*. Spotkanie dało przede wszystkim okazję do wymiany doświadczeń, jak również nawiązania kontaktów pomiędzy kobietami zamieszkującymi obszar Stowarzyszenia LGD „Brama na Podlasie”. W spotkaniu wzięło udział 40 kobiet, wszyscy otrzymali wybrane materiały informacyjno-promocyjne.

b) Wojewódzkie Święto Ludowe w Zambrowie – 11 czerwca 2017 roku Stowarzyszenie wraz z Kołem Gospodyń Wiejskich „Sąsiadki” w Ładach Polnych zorganizowało stoisko informacyjno-promocyjne podczas obchodów Święta Ludowego w Zambrowie. Udział pracowników biura LGD „Brama na Podlasie” był okazją do zapoznania mieszkańców z działalnością Stowarzyszenia i założeniami Lokalnej Strategii Rozwoju. Na stoisku można było uzyskać materiały i gadżety informacyjno-promocyjne. Nasi animatorzy zorganizowali konkurs wiedzy o LGD „Brama na Podlasie” i Lokalnej Strategii Rozwoju. Ponadto na stoisku uczestnicy mogli spróbować tradycyjnych dań tj. babki ziemniaczanej, pierogów, bigosu, chleba na zakwasie i różnego rodzaju ciast przygotowanych przez panie z Koła Gospodyń Wiejskich. Szacuje się, że stoisko LGD zostało odwiedzone przez 500 osób.

c) Ogólnopolskie Święto Mleka w Wysokiem Mazowieckiem - 18 czerwca 2017 roku pracownik biura Stowarzyszenia LGD „BnP” na stoisku promocyjnym Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Woj. Podlaskiego podczas Ogólnopolskiego Święta Mleka w Wysokiem Mazowieckiem, promował, oczywiście oprócz picia mleka, nasze działania jako Lokalnej Grupy Działania oraz przekazywał informacje o możliwościach pozyskania środków w ramach wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2014-2020.

Spotkanie to było wspaniałą okazją do poznania się z mieszkańcami miasta i gminy Wysokie Mazowieckie, gdzie mieści się siedziba i biuro naszego Stowarzyszenia. Odwiedzający otrzymywali materiały informacyjno-promocyjne. Szacuje się, że stoisko zostało odwiedzone przez 2000 osób.

d) Dzień Łabędzia w Wysokiem Mazowieckiem – 2 lipca 2017 roku Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Brama na Podlasie” uczestniczyło w wydarzeniu z okazji 525-lecia założenia miasta Wysokie Mazowieckie - „Dniu Łabędzia”. Wspólnie z Urzędem Miasta Wysokie Mazowieckie zorganizowaliśmy stoisko informacyjno-promocyjne. Pracownik biura LGD zapoznawał mieszkańców z działalnością Stowarzyszenia, założeniami i realizacją Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2014-2020 oraz możliwościami pozyskania funduszy unijnych. Na stoisku rozdawane były również słodczyce, materiały i gadżety informacyjno-promocyjne. Według danych szacunkowych stoisko odwiedziło 400 osób.

e) Dzień Rodziny w Rutkach-Kossakach - 2 lipca 2017 roku Lokalna Grupa Działania „Brama na Podlasie” gościła na „Dniu Rodziny” w ramach obchodów Dni Rutek na placu przy budynku Szkoły Podstawowej w Rutkach-Kossakach. Pracownicy biura LGD „Brama na Podlasie” zapoznawali mieszkańców z działalnością Stowarzyszenia, założeniami Lokalnej Strategii Rozwoju oraz możliwościami pozyskania funduszy unijnych. Na stoisku można było otrzymać materiały i gadżety informacyjno-promocyjne. W ramach promocji pracownicy biura LGD przygotowali konkurs wiedzy o LGD „Brama na Podlasie” i Lokalnej Strategii Rozwoju na lata 2014-2020. Według danych szacunkowych stoisko odwiedziło 950 osób.

f) Szkolenie dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – 24 lipca 2017 roku zorganizowano spotkanie szkoleniowe pt. *„Porozumienie bez Przemocy jako narzędzie usprawniające komunikację interpersonalną, czyli o tym jak poznanie siebie i innych może pozytywnie wpłynąć na wszelkie relacje międzyludzkie”*, które odbyło się w Centrum Kulturalno-Edukacyjnym Wsi w Kuleszach Kościelnych. Uczestnikami spotkania byli podopieczni lokalnych OPS-ów oraz rodzice zmagający się z problemami wychowawczymi. Wykład prowadzony był przez psycholog z długoletnim doświadczeniem, która przedstawiła uczestnikom, w jaki sposób można radzić sobie z problemami w komunikacji interpersonalnej, jak pokonywać bariery w komunikacji oraz przedstawiła ideę „Porozumienia bez Przemocy”, jako narzędzia podnoszącego jakość komunikacji międzyludzkiej. W szkoleniu udział wzięło 30 osób. Wszyscy uczestnicy szkolenia otrzymali wybrane materiały informacyjno-promocyjne.

g) Dożynki Gminne w Szumowie - 6 sierpnia 2017 roku podczas „Dożynek Gminnych w Szumowie, Lokalna Grupa Działania „Brama na Podlasie” wystawiła stoisko informacyjno-promocyjne, na którym można było

uzyskać informacje na temat działalności Stowarzyszenia oraz obszaru objętego Lokalną Strategią Rozwoju na lata 2014-2020. Ponadto pracownicy biura LGD zapoznawali uczestników z możliwościami pozyskania funduszy unijnych. W ramach promocji LGD na stoisku można było otrzymać bezpłatne materiały promujące Lokalną Grupę Działania „Brama na Podlasie”. Stoisko Stowarzyszenia cieszyło się dużym zainteresowaniem. Według danych szacunkowych stoisko odwiedziło 1500 osób.

h) Szkolenie dla NGO - 19 września 2017 roku Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania "Brama na Podlasie" zorganizowało spotkanie szkoleniowe dla NGO. Spotkanie odbyło się w sali konferencyjnej Starostwa Powiatowego w Zambrowie. Na spotkaniu omówiono m.in. aspekty formalno-prawne działalności NGO, aktualne możliwości finansowania działalności statutowej oraz wsparcia Instytucji Kultury, a także przybliżono pojęcie i znaczenie wolontariatu.

Uczestnikami spotkania byli przedstawiciele ośrodków kultury, bibliotek, Ochotniczych Straży Pożarnych, organizacji pozarządowych oraz osoby fizyczne – 12 osób. Uczestnicy szkolenia otrzymali wybrane materiały informacyjno-promocyjne, np. notatnik, długopis, teczkę.

i) Inicjatywy edukacyjne dla mieszkańców – w 2017 roku w okresie od sierpnia do grudnia zrealizowano 16 małych inicjatyw zgodnych z przedsięwzięciem ujętym w LSR 1.3.1. Wzmacnianie kapitału społecznego w zakresie budowania społeczeństwa obywatelskiego i podnoszenia kompetencji lokalnych liderów, poprzez realizację minimum jednego z poniższych zakresów:

- praca na rzecz wzmocnienia potencjału organizacji pozarządowych;
- kształcenie lokalnych liderów;
- kształtowanie postaw pro-obywatelskich;
- promowanie idei wolontariatu;
- wspieranie społeczności znajdujących się w trudniejszej sytuacji społeczno-gospodarczej.

Inicjatywy edukacyjne realizowane były przez Partnerów na mocy Porozumień zawartych ze Stowarzyszeniem LGD „Brama na Podlasie”. Wśród partnerów wymienić można: stowarzyszenia, ośrodki pomocy społecznej, instytucje kultury, biblioteki oraz szkoły. najczęściej występują Największe zainteresowanie Poniżej zestawienie zrealizowanych inicjatyw edukacyjnych:

Numer	Tytuł Inicjatywy edukacyjnej	Wnioskodawca
1/V/2017	Różne oblicza wolontariatu	Miejski Ośrodek Kultury w Zambrowie
2/V/2017	Wolontariusz - to brzmi dumnie!	Szkoła Podstawowa w Rutkach
3/V/2017	Cykl szkoleń pn. "Wolontariat? Tak"	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rudce
4/V/2017	Ocalić od zapomnienia	Gminny Ośrodek Kultury w Szumowie
5/V/2017	Rodzina silna mądrością	Stowarzyszenie na rzecz osób potrzebujących pomocy "Bliżej Ciebie"
8/V/2017	Teatr Bliżej Nas	Miejska Biblioteka Publiczna w Ciechanowcu
9/V/2017	Wolontariuszem Być	Gminny Ośrodek Kultury w Szepietowie
10/V/2017	Podróż w nieznanie	Stowarzyszenie ARTSZEP
12/V/2017	Człowiek - najlepsza inwestycja	Ochotnicza Straż Pożarna w Starym Laskowcu
13/V/2017	Inicjatywa edukacyjna "Żyj bezpiecznie" na terenie gminy Kołaki Kościelne	Ochotnicza Straż Pożarna w Szczodrachach
14/V/2017	CZYŻEW inspiruje!	Stowarzyszenie Kulturalne Ziemi Czyżewskiej
1/VIII/2017	Akademia Lidera	Stowarzyszenie "Zameczek"
2/VIII/2017	Lider - buduje świat	Gminny Ośrodek Upowszechniania Kultury w Kalnicy
3/VIII/2017	Młodzi patrioci	Szkoła Podstawowa nr 5 im. Mikołaja Kopernika w Zambrowie
4/VIII/2017	Jesień z pasją	Koło Gospodyń Wiejskich w Pęchratce Polskiej
5/VIII/2017	Epidemia pozytywnej energii - czyli wolontariat bez granic	Zespół Szkół Ogólnokształcących i Policealnych w Wysokiem Mazowieckiem

j) Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży - 16 i 17 października 2017 roku Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Brama na Podlasie” zorganizowała w szkołach z terenu objętego Lokalną Strategią Rozwoju, tj. w Miejskim Zespole Szkół w Wysokiem Mazowieckiem oraz w Szkole Podstawowej nr 5 im. M. Kopernika w Zambrowie, zajęcia ekologiczne dla dzieci i młodzieży pt. „Gra w zielone i czarne – dwa oblicza energii”, dotyczące postawy proekologicznej, głównie z zakresu odnawialnych źródeł energii.

Zajęcia prowadzone były przez Piotra Znanieckiego - ekologa z zamiłowania i wykształcenia (prezesa Stowarzyszenia na Rzecz Ekorozwoju "Agro-Group", właściciela Firmy MOBI), który w praktyczny sposób przedstawił młodzieży podstawowe procesy pozyskiwania energii odnawialnej wykorzystując do tego celu zestaw edukacyjny „Energia odnawialna”. Uczestnicy zajęć w praktyczny sposób mogli więc wytworzyć energię z wiatru wykorzystując do tego celu wentylatory, energię słońca używając lamp biurowych, a nawet uzyskać wodór z wody, z zastosowaniem elektrolizera, oraz wykorzystać go do produkcji prądu z zastosowaniem ogniwa wodorowego. W zajęciach uczestniczyło łącznie 218 uczniów klas IV-VII szkół podstawowych oraz III klas gimnazjum.

k) Szkolenie nt. produktów lokalnych - 23 października 2017 roku Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Brama na Podlasie” zorganizowała szkolenie wyjazdowe nt. produktów lokalnych na terenie województwa podlaskiego dla osób zajmujących się wytwarzaniem produktów/usług na bazie lokalnych zasobów, jak również przedstawicielom instytucji, zajmujących się promocją produktów lokalnych.

Szkolenie rozpoczęło się w miejscowości Śliwno (gmina Choroszcz), gdzie uczestników przyjął właściciel Firmy Vita-Smak, Krzysztof Zagórski. Zostali oprowadzeni po zakładzie oraz uczestniczyli w pogadance nt. *identyfikacji, sprzedaży i budowaniu marki produktów lokalnych* jakimi są, w przypadku tego przedsiębiorstwa - ogórek i kapusta. Wspaniałe przetwory, a więc kapusta kwaszona, ogórki kwaszone i konserwowe oraz sok z kwaszonej kapusty, smakowały wszystkim uczestnikom wyjazdu.

W następnej kolejności udaliśmy się do miejscowości Dworzysk (gminy Sokółka), do samego serca Puszczy Knyszyńskiej, gdzie Urszula i Grzegorz Kopciewscy prowadzą gospodarstwo, nakierowane na uprawę mało znanej w naszym klimacie krzewinki – lawendy. Napojeni gorącą herbatą lawendową oraz rumiankiem, miodem i cytryną, uczestnicy wysłuchali wykładu nt. *sposobów przetwarzania tego produktu w lecznicze herbatki* (głównie na uspokojenie nerwów), kosmetyki, świece a nawet jako dodatki do lodów.

Ostatnim punktem programu była wizyta w miejscowości Kruszyniany (gmina Krynki), w Tatarskiej Jurcie, gdzie Pani Dżenetta Bogdanowicz, opowiedziała historię rejestracji na Liście Produktów Tradycyjnych oraz o drodze do uzyskania unijnego oznaczenia Gwarantowana Tradycyjna Specjalność dla tatarskiego pieroga makaronowego – pieriekaczewnika. Ponadto przeprowadziła krótką pogadankę nt. historii rozwoju jej firmy opartej na tradycyjnej kuchni tatarskiej. W szkoleniu wzięło udział 18 osób.

l) Konferencja poświęcona produktom lokalnym – 21 listopada 2017 roku w Sali szkoleniowej Restauracji „Słowiańska” w Szepietowie odbyła się konferencja poświęcona produktom lokalnym.

W ramach konferencji odbyły się dwa wykłady.

Joanna Czarkowska, która podczas wykładu pt. *Czy produkty lokalne mogą być szansą na rozwój regionu*, zaprezentowała dorobek naszego regionu w zakresie produktów lokalnych.

Katarzyna Śniecińska, która poprowadziła wykład pt. *Brama na Podlasie – bramą do smaków tradycji*. Ponadto zachęciła uczestników do zapoznania się z przygotowaną przez Biuro LGD publikacją z zakresu produktów lokalnych oraz do degustacji produktów lokalnych: wędlin, serów, ogórków, masła oraz ciast: szarlotki, sernika i rogalików.

W konferencji udział wzięło 50 osób. Uczestnicy szkolenia otrzymali wybrane materiały informacyjno-promocyjne, np. notatnik, długopis, teczkę.

m) Jesienne Targi Ogrodnicze „Jesień w sadzie i ogrodzie” w Szepietowie – 08.10.2017 uczestniczyliśmy w imprezie otwartej organizowanej rokrocznie przez Podlaski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Szepietowie. Była to dobra okazja do prezentacji działalności Stowarzyszenia i zachęcenia do aplikowania o środki unijne w ramach budżetu na realizację Lokalnej Strategii Rozwoju. Wiele osób odwiedziło nasze stoisko i chętnie zapoznało się z ofertą LGD. Według danych szacunkowych stoisko LGD odwiedziło 1500 osób.

n) Szkolenie z przedsiębiorczości – 18.12.2017 roku w sali konferencyjnej Urzędu Gminy w Wysokiem Mazowieckiem odbyło się szkolenie z przedsiębiorczości pt. „*Jak przygotować dokumentację aplikacyjną oraz realizować operację, aby uzyskać dofinansowanie*”. Szkolenie przeprowadzone zostało przez Marzenę Cieślak - eksperta w zakresie wdrażania Podejścia Leader, posiadająca kilkunastoletnie doświadczenie m.in. w Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska w Toruniu. W szkoleniu wzięły udział 22 osoby.

o) Wsparcie psychologiczne rodzin dysfunkcyjnych - od 9. października do 15. grudnia 2017 przeprowadzono indywidualne doradztwo psychologiczne dla osób/rodzin będących podopiecznymi Gminnych i Miejskich OPS. Doradztwo poprowadził psycholog z długoletnim doświadczeniem, Ze wsparcia skorzystało 20 osób.

2. Wydano foldery informacyjno-promocyjne:

- folder z zakresu produktów lokalnych - 3000 szt.,
- folder nt. Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Brama na Podlasie” - 3000 szt.

3. Zakupiono komplet materiałów promocyjnych:

- długopis z nadrukiem - 1000 szt.,
- notatnik A5 z oznakowaniem - 400 szt.,
- teczka na rzep - 500 szt.

5.2.2. Ocena skuteczności zrealizowanych działań

Aby sprawdzić jakość założonych w Lokalnej Strategii Rozwoju działań w roku badanym przeprowadzono badania ewaluacyjne poszczególnych przedsięwzięć LSR. W ramach badania zebrano od mieszkańców 113 ankiet ewaluacyjnych. Wśród mieszkańców, którzy wypełnili ankiety 63,33 % badanych stanowiły kobiety, natomiast 36,67 % to mężczyźni. Przeważającą grupę respondentów stanowią osoby w wieku 30-50 lat – aż 56,67 % badanych. Najwięcej ankiet wypełnili mieszkańcy Ciechanowca (11,11%) oraz miasta Wysokie Mazowieckie (8,89%), natomiast najmniej gminy Wysokie Mazowieckie (4,44%). 63,33 % ankietowanych zamieszkiwało obszar wiejski, pozostałą część stanowiły osoby zamieszkujące tereny miejskie (36,67%).

Tabela 11. Charakterystyka respondentów ankiet ewaluacyjnych dla mieszkańców

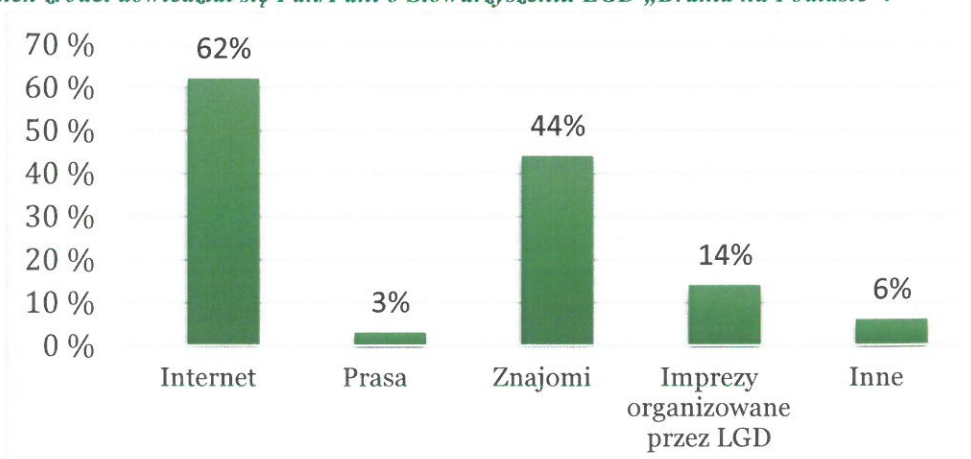
	N	%		N	%
Płeć			Wiek		
Kobieta	57	63,33 %	Do 29 lat	16	17,78 %
Mężczyzna	33	36,67 %	30-50 lat	51	56,67 %
Zamieszkiwana gmina			51-64 lat	18	20,00 %
			Powyżej 65 lat	5	5,55 %
Miasto Wysokie Mazowieckie	8	8,89 %	Miejsce zamieszkiwania		
Gmina Wysokie Mazowieckie	4	4,44 %	Obszar miejski	33	36,67 %
Miasto Brańsk	5	5,56 %	Obszar wiejski	57	63,33 %
Gmina Brańsk	5	5,56 %			
Miasto Zambrów	6	6,67 %			
Gmina Zambrów	5	5,56 %			
Gmina Szumowo	5	5,56 %			

Gmina Rutki	6	6,67 %
Gmina Kołaki Kościelne	5	5,56 %
Gmina Kulesze Kościelne	5	5,56 %
Gmina Szepietowo	6	6,67 %
Gmina Czyżew	5	5,56 %
Gmina Ciechanowiec	10	11,11 %
Gmina Klukowo	5	5,56 %
Gmina Rudka	5	5,56 %
Gmina Nowe Piekuty	5	5,56 %

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet ewaluacyjnych

Respondenci jako główne źródło informacji o Stowarzyszeniu LGD „Brama na Podlasie” wskazywali na Internet (62%) oraz znajomych (44%). 14 % ankietowanych wskazywało, iż wiedzę o LGD uzyskało z imprez organizowanych przez LGD oraz z innych źródeł (6%). Tylko 3% badanych wskazało, iż o Stowarzyszeniu LGD dowiedziało się z prasy. Powyższe informacje obrazuje Wykres 5.

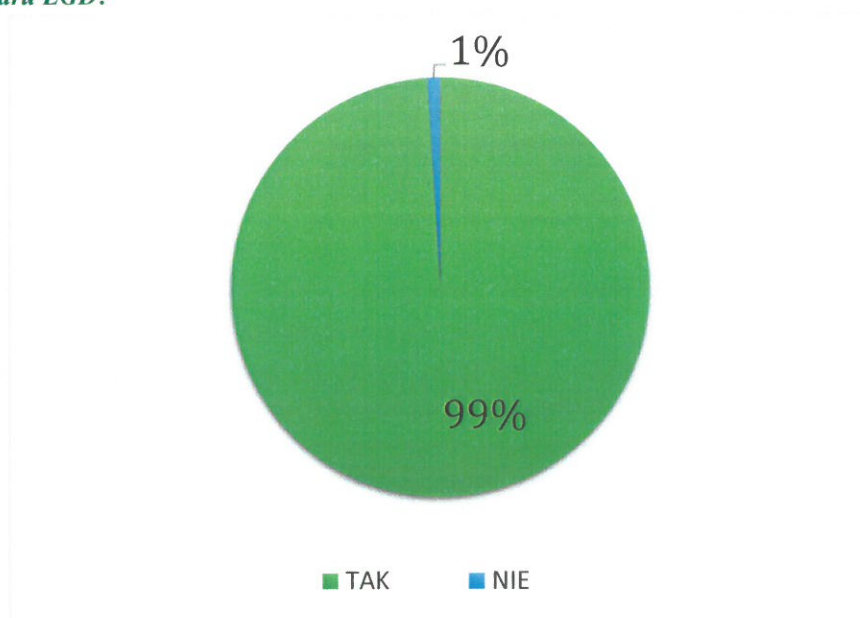
Wykres 5. Z jakich źródeł dowiedział się Pan/Pani o Stowarzyszeniu LGD „Brama na Podlasie”?

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet ewaluacyjnych

99% ankietowanych uważa, iż działania prowadzone w ramach realizacji *Planu Komunikacji* w roku 2017 były adekwatne do potrzeb mieszkańców obszaru LGD. Jest to o 6% więcej w porównaniu do roku poprzedniego – 2016.

Wykres 6. Czy uważa Pan/Pani, że działania realizowane w ramach Planu Komunikacji są adekwatne do potrzeb mieszkańców obszaru LGD?

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet ewaluacyjnych

W roku 2017 poddano ponownie ocenie skuteczność działalności informacyjno-promocyjnej Stowarzyszenia. Respondenci oceniali zagadnienia w skali od 1 do 5 (gdzie 1 to najłabsza ocena, 5 najlepsza ocena). Respondenci najwyżej ocenili stronę internetową Stowarzyszenia, w dalszej kolejności portal społecznościowy Facebook, wydane publikacje (broшуry, ulotki) oraz doradztwo świadczone w biurze. Najniżej oceniono ogłoszenia w prasie. Prawdopodobną przyczyną tegoż może być niewielka liczba opublikowanych ogłoszeń (Tabela 12).

Tabela 12. Ocena skuteczności działalności informacyjno-promocyjnej LGD „Brama na Podlasie”

Oceniany aspekt	Uśredniona ocena	
	2016	2017
Ogłoszenia w prasie	3,5	3,2
Publikacje (broшуry, ulotki)	3,9	4,2
Strona internetowa	4,4	4,4
Facebook	4,0	4,2
Spotkania informacyjno-konsultacyjne dla mieszkańców LGD	4,1	4,0
Doradztwo świadczone w biurze	4,2	4,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet ewaluacyjnych

Jeśli zaś chodzi o opinię mieszkańców na temat działalności aktywizacyjnej Stowarzyszenia średnia ocen wskazuje, iż najwyżej oceniono udział Stowarzyszenia w szkoleniach (4,3), najniżej wyjazdy studyjne (3,8). Tabela poniżej przedstawia zestawienie ocenianych zagadnień wraz z uśrednioną oceną (Tabela 13).

Tabela 13. Ocena skuteczności działalności aktywizacyjnej LGD „Brama na Podlasie”

Oceniany aspekt	Uśredniona ocena	
	2016	2017
Wyjazdy studyjne	3,8	3,8
Szkolenia	4,1	4,3
Konferencje	4,0	4,1
Udział LGD w imprezach otwartych tj. imprezy gminne, targi	4,1	4,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet ewaluacyjnych

Ankiety ewaluacyjne dot. oceny działalności informacyjno-promocyjnej zostały przekazane do wypełnienia także dla Członków Stowarzyszenia. Poniżej zestawienie ankiet (*Tabela 14*). Wśród ankietowanych 55,55 % stanowiły kobiety, natomiast 44,45% to mężczyźni.

Członkowie Stowarzyszenia także oceniali działania informacyjno-promocyjne prowadzone przez LGD. Najwyżej zostały ocenione komunikaty na stronie internetowej oraz szkolenia, konferencje prowadzone przez LGD (średnia ocen 4,8). Nieco niższą ocenę (4,7) uzyskały broszury, ulotki, spotkania informacyjne przed organizowanymi konkursami oraz udział w imprezach otwartych tj. imprezy gminne, targi. Najmniejszą oceną uzyskały oczywiście ogłoszenia w prasie (3,0).

Tabela 14. Charakterystyka respondentów ankiet ewaluacyjnych dla członków LGD „Brama na Podlasie”

	N	%		N	%
Płeć			Wiek		
Kobieta	10	55,55 %	Do 29 lat	2	11,11 %
Mężczyzna	8	44,45 %	30-50 lat	11	61,11 %
Sektor			51-65 lat	3	16,67 %
			Powyżej 65 lat	2	11,11 %
Publiczny	4	22,22 %			
Spółeczny	9	50 %			
Gospodarczy	5	27,78 %			

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet ewaluacyjnych dla członków Stowarzyszenia LGD „Brama na Podlasie”

Tabela 15. Ocena działań podejmowanych przez LGD „Brama na Podlasie”

Oceniany aspekt	Uśredniona ocena	
	2016	2017
Skuteczność prowadzonej kampanii informacyjno-promocyjnej LGD		
Komunikaty na stronie internetowej	4,9	4,8
Komunikaty na portalu internetowym (Facebook)	4,2	4,6
Ogłoszenia w prasie	4,3	3,0
Broszury/ulotki	4,7	4,7
Spotkania informacyjno-konsultacyjne dla mieszkańców LGD w gminach	4,8	4,4
Spotkania informacyjne przed organizowanymi konkursami	4,9	4,7
Przydatność materiałów informacyjno-promocyjnych (m.in. notes, długopis, pendrive)	4,8	4,6
Udział w imprezach otwartych tj. imprezy gminne, targi	4,7	4,7
Spotkania informacyjno-konsultacyjne z mieszkańcami LGD	4,9	4,6
Szkolenia/konferencje prowadzone przez LGD	4,9	4,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet ewaluacyjnych dla członków Stowarzyszenia LGD „Brama na Podlasie”

5.3. Funkcjonowanie biura Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Brama na Podlasie”

Na potrzeby prawidłowej realizacji założeń Lokalnej Strategii Rozwoju oraz wywiązania się z zapisów umów: wdrażanie i funkcjonowanie w 2017 r. w biurze zatrudnieni byli pracownicy na następujących stanowiskach:

- Dyrektor biura
- Koordynator ds. wdrażania PROW
- Koordynator ds. wdrażania EFS
- Specjalista ds. sprawozdawczości, monitoringu i ewaluacji
- Asystent biura

W roku badanym wszystkie etaty oraz działalność biura były finansowane w oparciu o umowę podpisaną z Samorządem Województwa dnia 14.10.2016 r. dotyczącą realizacji projektu pt. *Wsparcie na rzecz kosztów*

bieżących i aktywizacji Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Brama na Podlasie” współfinansowanego ze środków EFS w ramach RPO WP na lata 2014-2020.

Pracownicy biura efektywnie wywiązywali się z powierzonych im obowiązków oraz terminowo wywiązywali się ze wszystkich zobowiązań wynikających z par. 5 umowy o warunkach i sposobie realizacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność. Każdy z pracowników wywiązał się ze swojego zakresu obowiązków ujętych w *Regulaminie Biura* Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Brama na Podlasie”. Sprawnie i skutecznie organizował sobie pracę dążąc do efektywnej realizacji powierzonych obowiązków. Zaangażowanie pracowników w wykonywane obowiązki przyczyniło się do prawidłowej pracy biura i terminową realizację zadań.

W poniższej **Tabeli 16** ocena działalności Stowarzyszenia LGD „Brama na Podlasie”.

Tabela 16. Ocena działalności Stowarzyszenia LGD „Brama na Podlasie”

Oceniany aspekt	Uśredniona ocena	
	2016	2017
Sprawność funkcjonowania LGD	4,9	4,6
Funkcjonowanie Zarządu LGD	4,9	4,5
Funkcjonowanie Rady LGD	4,9	4,6
Działalność biura LGD	4,9	4,8
Częstotliwość organizowanych spotkań członków LGD (Zarząd, Walne Zebranie Członków)	4,7	4,4
Skuteczność procedur stosowanych przez LGD	4,7	4,6
Sprawność przepływu informacji pomiędzy członkami LGD a biurem	4,9	4,7
Rola i wpływ LGD na rozwój obszaru LGD	4,7	4,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy ankiet ewaluacyjnych dla członków Stowarzyszenia LGD „Brama na Podlasie”

Pracownicy biura świadczyli bezpłatnie doradztwo: konkursowe i pozakonkursowe, które także podlegało ocenie wśród ankietowanych. Szczegółowe informacje dotyczące sposobu udzielanego doradztwa znajdują się w *Regulaminie Biura* dostępnym na stronie internetowej LGD. W 2017 r. z doradztwa konkursowego świadczonego przez pracowników biura skorzystało 37 podmiotów. W ramach świadczonego doradztwa pracownicy biura wyświadczyli: 76,5 godz. doradztwa konkursowego oraz 242,45 godz. doradztwa pozakonkursowego.

Wykres 7. Liczba godzin wyświadczonego doradztwa konkursowego i pozakonkursowego

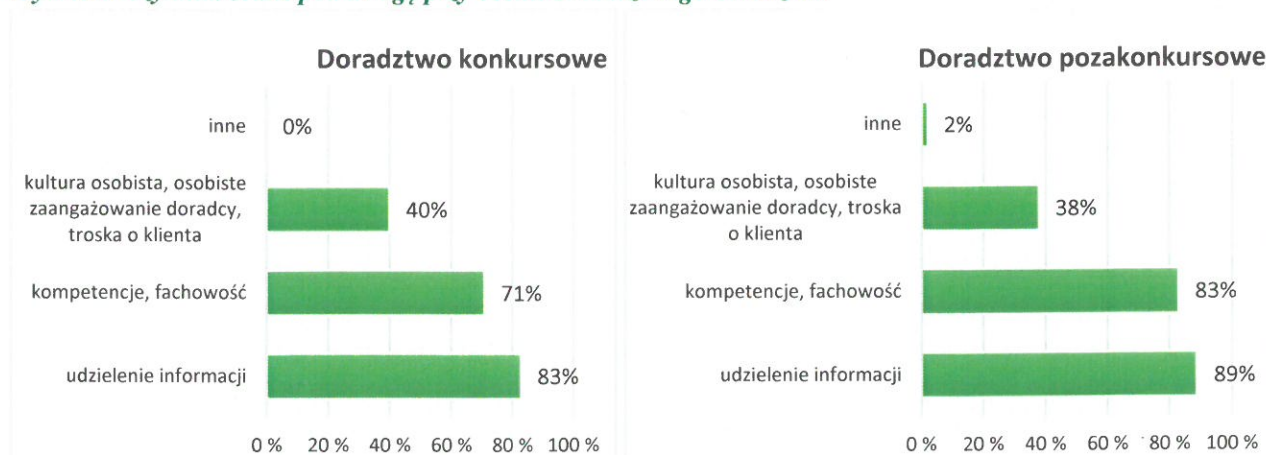

Źródło: Opracowania własne na podstawie dostępnych danych i opracowań powstałych w trakcie wdrażania LSR.

Regulamin Biura LGD „Brama na Podlasie” zawiera dwie formy świadczonego przez LGD „Brama na Podlasie” doradztwa: osobistą i telefoniczną. W 2017 r. telefonicznie udzielono doradztwa 37 osobom/podmiotom, natomiast osobiście 78. Wszyscy ankietowani (zarówno doradztwa pozakonkursowego jak i konkursowego) byli zadowoleni z poziomu świadczonych usług w 100%. Ankietowani przy ocenie usługi doradczej w obu przypadkach w pierwszej kolejności kierowali się udzieleniem informacji, następnie

kompetencjami i fachowością. Natomiast na samym końcu kulturą osobistą, osobistym zaangażowaniem doradcy, troską o klienta.

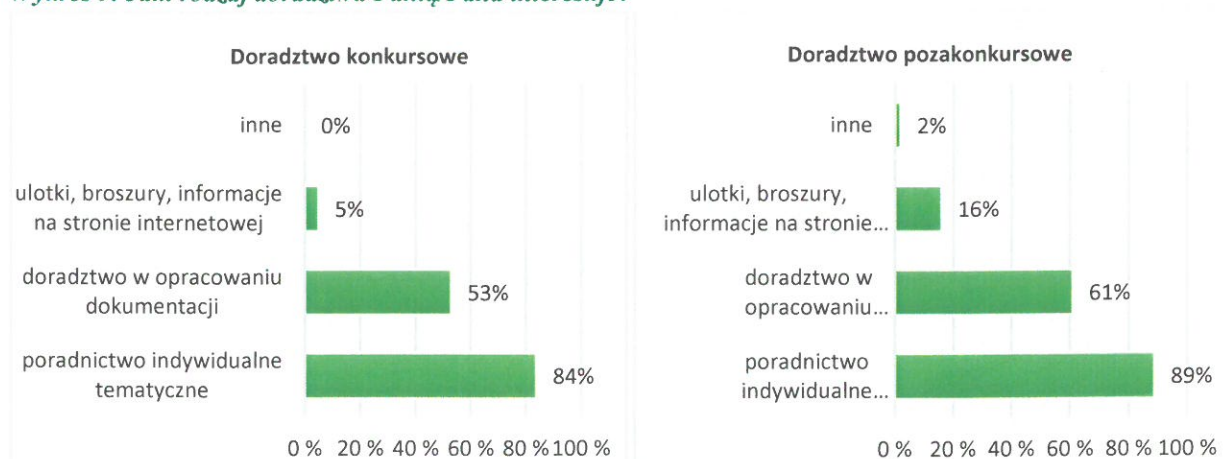
Wykres 8. Czynniki brane pod uwagę przy ocenie świadczonego doradztwa

Źródło: Opracowania własne na podstawie dostępnych danych i opracowań powstałych w trakcie wdrażania LSR

Zestawienie ankiet doradztwa konkursowego i pozakonkursowego pokazuje, że Beneficjenci najbardziej zainteresowani są doradztwem w formie poradnictwa indywidualnego oraz bezpośrednim doradztwem w opracowaniu dokumentacji. Najmniejsze zainteresowanie wzbudzały ulotki, broszury oraz informacje na stronie internetowej. Wykres 10 przedstawia powyższe dane dot. doradztwa konkursowego i pozakonkursowego.

Wykres 9. Jaki rodzaj doradztwa Panią/Pana interesuje?

Źródło: Opracowania własne na podstawie dostępnych danych i opracowań powstałych w trakcie wdrażania LSR

Zarząd LGD w roku 2017 liczył 18 członków, jego liczba. W 2017 roku Zarząd pracował w składzie:

- Prezes: Katarzyna Śniecińska
- Wiceprezes: Iwona Wiernicka
- Wiceprezes: Mirosław Reczko

Pozostali członkowie:

- Andrzej Anusiewicz
- Anna Bogucka
- Jarosław Cukierman
- Kazimierz Dąbrowski
- Józef Grochowski
- Teresa Grodzka

- Andrzej Jankowski
- Sylwester Jaworowski
- Marek Kaczyński
- Krzysztof Krajewski
- Jarosław Kos
- Jarosław Siekierko
- Czesław Sokołowski
- Piotr Uszyński
- Robert Wyszynski

W 2017 roku odbyły się: 2 Walne Zebrania Członków dotyczące zmian w LSR, 7 zebrań Członków Zarządu, oraz 11 posiedzeń Członków Rady. Posiedzenia Zarządu związane były z dokonaniem zmian w harmonogramie wniosków, *Planie Komunikacji*, *Procedurze oceny i wyboru operacji pozagrantowych*. Natomiast Posiedzenia Członków Rady związane były z oceną wniosków złożonych w naborach w roku 2017. W **Tabeli 14** zestawienie Posiedzeń Członków Rady w roku 2016 i 2017.

Tabela 17. Uczestnictwo Członków Rady w posiedzeniach w roku 2016 i 2017

Termin posiedzenia Rady	Liczba Członków Rady	Liczba obecnych Członków Rady	Frekwencja
I posiedzenie – 10.10.2016	12	12	100 %
II posiedzenie -10.10.2016	12	12	100 %
III posiedzenie – 24.01.2017	12	9	75 %
IV posiedzenie – 26.01.2017	12	9	75 %
V posiedzenie – 17.02.2017	12	9	75 %
VI posiedzenie – 15.03.2017	12	7	58 %
VII posiedzenie – 04.04.2017	12	10	83 %
VIII posiedzenie – 13.04.2017	12	9	75 %
IX posiedzenie – 05.05.2017	12	7	58 %
X posiedzenie – 22.08.2017	12	11	92 %
XI posiedzenie – 22.09.2018	12	10	83 %
XII posiedzenie – 24.10.2017	12	9	75 %
XIII posiedzenie – 21.11.2017	12	8	67 %

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy listy obecności

Członkowie Rady i Pracownicy biura w 2017 roku uczestniczyli w szkoleniach dedykowanych członkom i pracownikom, zgodnie z Harmonogramem szkoleń stanowiącym załącznik do *Regulaminu Biura Stowarzyszenia LGD „Brama na Podlasie”*. Poniżej tabele (**Tabela 18** i **Tabela 19**) przedstawiające udział w szkoleniach.

Tabela 18. Udział w szkoleniach dedykowanych Członkom Rady

Szkolenia Członków Rady	Liczba Członków Rady	Liczba obecnych Członków Rady	Frekwencja
10.07.2017, Wysokie Mazowieckie Szkolenie z zakresu obsługi programu OMIKRON do oceny wniosków	12	10	83%
06.12.2017, Wysokie Mazowieckie Szkolenie z zakresu bezpieczeństwa danych	12	9	75%
22.08.2017, Wysokie Mazowieckie Szkolenie UZUPEŁNIAJĄCE z zakresu obsługi programu OMIKRON do oceny wniosków (T. Liniewicz)	2	1	50%
22.09.2017, Wysokie Mazowieckie Szkolenie UZUPEŁNIAJĄCE z zakresu obsługi programu OMIKRON do oceny wniosków (A. Rząca)	1	1	100%

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy listy obecności

Tabela 19. Udział w szkoleniach dedykowany pracownikom Biura

Szkolenia pracowników Biura	Liczba uczestniczących pracowników
12-13.01.2017, Brwinów: <i>Ocena formalna wniosków i biznesplanów</i>	1
17-18.01.2017, Olsztyn: <i>Ocena formalna wniosków i biznesplanów</i>	1
5.01.2017, Wysokie Mazowieckie: <i>Szkolenie z zakresu bezpieczeństwa danych</i>	6
3.04.2017, Wysokie Mazowieckie: <i>Szkolenie UZUPEŁNIAJĄCE z zakresu bezpieczeństwa danych (A. Żochowska)</i>	1
25-26.05.2017, Serock <i>Szkolenie w zakresie nabycia kompetencji z monitorowania i ewaluacji LSR</i>	2
10.07.2017, Wysokie Mazowieckie: <i>Szkolenie z zakresu obsługi programu OMIKRON do oceny wniosków</i>	5
6.12.2017, Wysokie Mazowieckie <i>Szkolenie z zakresu bezpieczeństwa danych</i>	4
11.12.2017, Wysokie Mazowieckie <i>Szkolenie UZUPEŁNIAJĄCE z zakresu bezpieczeństwa danych (A. Gołaszewska)</i>	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie analizy dokonanych zgłoszeń i listy obecności

6. PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Rok 2017 był drugim rokiem wdrażania LSR. Z przeprowadzonej analizy wynika, że zaplanowane w Lokalnej Strategii Rozwoju działania realizowane są w stopniu dobrym. Wszystkie zaplanowane działania realizowane były zgodnie z harmonogramem. Stowarzyszenie LGD „Brama na Podlasie” w 2017 roku zrealizowała zaplanowane w ramach Strategii wskaźniki produktu i rezultatu.

W świetle zgromadzonego materiału badawczego można stwierdzić, że działania prowadzone przez LGD „Brama na Podlasie” w zakresie realizacji LSR okazały się wartościowe i angażujące dla odbiorców wsparcia, w tym mieszkańców terenu LGD i bezpośrednich uczestników wsparcia. W związku z tym, że elementy ewaluacji, zgodnie z założeniami realizowane są w trakcie realizacji procesu to na mierzalne, długofalowe efekty należy jeszcze poczekać. Mierzenie obiektywnie efektywności realizacji LSR będzie możliwe po zakończeniu wdrażania LSR. Przyglądając się zakresowi i liczbie inicjatyw podejmowanych przez mieszkańców i beneficjentów (zawodowa/społeczna) można uznać, że nie ma zagrożenia w realizacji Strategii. Pomimo typowego zagrożenia, że aktywność bądź jej brak może być pochodną innych niż badane czynniki, to ze względu na znaczenie i wagę, jaką (przynajmniej na poziomie deklaracji) mają dla mieszkańców działania LGD, będzie uprawnionym łączenie tych działań z realizacją LSR.

Aktywność LGD w realizacji działań wspierających realizację LSR była wysoka – koncentrowała się zwłaszcza w obszarze działań informacyjno-promocyjnych jak również integracji lokalnej społeczności. Pozytywną rolę w motywowaniu lokalnych podmiotów do korzystania ze środków przeznaczonych na realizację LSR odegrała działalność doradcza i informacyjno-promocyjna, jaką LGD prowadziło wśród lokalnych mieszkańców, instytucji i organizacji. Tego rodzaju działania stanowią dobrą praktykę, wartą kontynuowania. Warto położyć szczególną uwagę na realizację działań polegających na kontakcie osobistym (podczas różnego rodzaju wydarzeń na terenie LGD).

Analizie poddane zostały również organy stowarzyszenia i biuro LGD. W opinii Zarządu i Dyrektora Biura biuro LGD funkcjonuje prawidłowo, terminowo realizuje wszelkie zobowiązania.

7. ZAŁĄCZNIKI

- nr 1. Ankieta ewaluacyjna dla mieszkańców obszaru LGD „Brama na Podlasie”
- nr 2. Ankieta ewaluacyjna dla beneficjentów Stowarzyszenia LGD „Brama na Podlasie”
- nr 3. Ankieta ewaluacyjna dla członków Stowarzyszenia LGD „Brama na Podlasie”
- nr 4. Wykaz Wykresów
- nr 5. Wykaz Tabel

L
G
D Brama na
Podlasie

ZAŁĄCZNIKI do RAPORTU EWALUACYJNEGO

**Z WDRAŻANIA LOKALNEJ STRATEGII ROZWOJU
I FUNKCJONOWANIA LOKALNEJ GRUPY DZIAŁANIA
„BRAMA NA PODLASIE”
W ROKU 2017**

**Fundusze
Europejskie**
Program Regionalny

**Rzeczpospolita
Polska**

Podlaskie

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Spis treści:

1. ZAŁĄCZNIK NR 1	3
2. ZAŁĄCZNIK NR 2	5
3. ZAŁĄCZNIK NR 3	8
4. WYKAZ TABEL	10
5. WYKAZ WYKRESÓW	11

Fundusze
Europejskie
Program Regionalny

Rzeczpospolita
Polska

Podlaskie

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

1. ZAŁĄCZNIK nr 1

Ankieta ewaluacyjna dla mieszkańców obszaru LGD „Brama na Podlasie”

Ankieta ewaluacyjna dla mieszkańców obszaru LGD „Brama na Podlasie”

za rok 2017

Szanowni Państwo, uprzejmie prosimy o wypełnienie ankiety.

Dostarczone przez Państwa informacje i sugestie posłużą jako źródło wiedzy dla nas o tym, czy jesteście Państwo zadowoleni z prowadzonych przez Stowarzyszenie LGD „Brama na Podlasie” działań w ramach realizacji Planu Komunikacji. Ankieta jest anonimowa.

1. Z jakich źródeł dowiedział/ła się Pan/Pani o Stowarzyszeniu LGD „Brama na Podlasie”?

Internet

Prasa

Znajomi

Imprezy organizowane przez LGD

Inne- jakie?.....

2. Jakich informacji najczęściej szuka Pan/Pani na stronie internetowej/profilu Facebook Stowarzyszenia LGD „Brama na Podlasie ? (można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź)

Możliwości dofinansowania

możliwości uczestnictwa w działaniach informacyjno-promocyjnych/aktywizacyjnych prowadzonych przez LGD (np.szkolenia, konferencje, spotkania)

działalność prowadzona przez LGD/informacje ogólne o LGD

Inne, jakie?.....

3. Proszę ocenić skuteczność działalności informacyjno-promocyjnej Stowarzyszenia LGD „Brama na Podlasie”. Ocena w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza zła/słaba, a 5- bardzo dobra. Odpowiedź należy zaznaczyć znakiem „X”.

	5	4	3	2	1
Ogłoszenia w prasie					
Publikacje (broszury, ulotki)					
Strona internetowa					
Facebook					
Spotkania informacyjno-konsultacyjne dla mieszkańców LGD					
Doradztwo świadczone w biurze					

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

4. Proszę ocenić skuteczność działalności aktywizacyjnej Stowarzyszenia LGD „Brama na Podlasie”. Ocena w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza zła/słaba, a 5- bardzo dobra. Odpowiedź należy zaznaczyć znakiem „X”.

	5	4	3	2	1
Wyjazdy studyjne					
Szkolenia					
Konferencje					
Udział LGD w imprezach otwartych tj. imprezy gminne, targi					

5. Czy uważa Pan/Pani, że działania realizowane w ramach Planu Komunikacji są adekwatne do potrzeb mieszkańców obszaru LGD?

Tak

Nie

Jeśli odpowiedzieli Państwo NIE na pytanie 5 proszę zaproponować działania, które mogłyby być w przyszłości realizowane przez LGD „Brama na Podlasie:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Metryczka:

Płeć:

Kobieta

Mężczyzna

Miejsce zamieszkania:

obszar wiejski

obszar miejski

Wiek:

do 29 lat

od 30 do 50 lat

od 51 do 64 lat

powyżej 65 lat

Gmina:.....

Dziękujemy za wypełnienie ankiety.

2. ZAŁĄCZNIK nr 2

Ankieta ewaluacyjna dla beneficjentów Stowarzyszenia LGD „Brama na Podlasie”

Ankieta ewaluacyjna dla beneficjentów Stowarzyszenia LGD „Brama na Podlasie” za rok 2017

Szanowni Państwo,

Stowarzyszenie LGD „Brama na Podlasie” dokonuje ewaluacji wdrażania LSR i funkcjonowania LGD. W związku z powyższym zwracamy się do Państwa z uprzejmą prośbą o wypełnienie ankiety, dzięki której możliwe będzie zbadanie efektywności i prawidłowości wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju oraz poznanie Państwa opinii na temat pracy i funkcjonowania samego Stowarzyszenia. Informacje uzyskane dzięki tej ankiecie zostaną uwzględnione w dalszej pracy Stowarzyszenia i posłużą zbadaniu celowości działań zaplanowanych w Strategii. Będziemy wdzięczni za jak najdokładniejsze odpowiedzi na wszystkie zagadnienia. Ankieta jest anonimowa.

1. Ile wniosków o dofinansowanie złożył Pan/ Pani w ramach organizowanych konkursów przez LGD „Brama na Podlasie”?

jeden
do trzech
do pięciu
więcej niż pięć

2. Czy Pan/Pani wniosek został wybrany do dofinansowania?

TAK
NIE

4. Skąd dowiedział się Pan/Pani o prowadzonym naborze wniosków przez LGD?

prasa lokalna
strona internetowa LGD
strona internetowa lub tablica ogłoszeń Urzędu Marszałkowskiego/ ARiMR
od znajomego
inne źródło, jakie:

5. Czy korzystał Pan/ Pani z doradztwa świadczonego przez pracowników LGD?

TAK
NIE

Jeśli odpowiedź na pyt. nr 5 brzmi NIE proszę przejść od razu do pytania nr 9

6. Jak ocenia Pan/ Pani przydatność uzyskanych informacji? określić w skali od 1 do 10

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

7. W jakim stopniu świadczone doradztwo spełniły Pana/ Pani oczekiwania (zakres udzielonych informacji, poświęcony czas)?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

8. Jak ocenia Pan / Pani kompetencje pracowników LGD świadczących doradztwo?

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

9. Proszę wskazać główne bariery związane z uzyskaniem finansowania ze środków unijnych? (maksymalnie 3)

skomplikowane lub niezrozumiałe przepisy
 długa weryfikacja wniosków
 brak środków na wkład własny
 trudności w wypełnieniu wniosku
 trudności w spełnieniu kryteriów dostępu w poszczególnych działaniach
 kryteria wyboru projektów stosowane przez LGD
 niedostateczna ilość informacji na temat możliwości realizacji poszczególnych działań
 inne, jakie:

10. Czy w przyszłości chciał(a)by Pan/ Pani korzystać ze środków w ramach konkursów organizowanych przez LGD „Brama na Podlasie”?

TAK
 NIE

Jeśli odpowiedź na pytanie nr 10 brzmi NIE, należy pominąć ostatnie pytanie.

11. W jakim zakresie jest Pan/ Pani zainteresowana korzystaniem ze środków unijnych?

rozwój lub tworzenie działalności gospodarczej
 rozwój produktów lokalnych
 aktywizacja społeczna osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym, m.in. dla dzieci i młodzieży z rodzin objętych pomocą społeczną, osób starszych, niepełnosprawnych, itp.
 budowa infrastruktury społecznej, rekreacyjnej, małej infrastruktury turystycznej,
 renowacja obiektów zabytkowych

działania związane z zachowaniem dziedzictwa kulturalnego,
działania związane z ochroną środowiska (zbiorniki retencyjne, OZE, edukacja ekologiczne,
itp.)
inne, jakie:.....

Metryczka:***Płeć****Kobieta**Mężczyzna****Wiek****do 29 roku życia**od 30 do 50 roku życia**od 51 do 64 roku życia**powyżej 65 roku życia****Zamieszkiwana Gmina:******Sektor:*** publiczny, społeczny, gospodarczy

Dziękujemy za wypełnienie ankiety

**Fundusze
Europejskie**
Program Regionalny

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

3. ZAŁĄCZNIK nr 3

Ankieta ewaluacyjna dla członków Stowarzyszenia LGD „Brama na Podlasie”

Ankieta ewaluacyjna dla Członków Stowarzyszenia LGD „Brama na Podlasie” za rok 2017

Szanowni Państwo,

Stowarzyszenie LGD „Brama na Podlasie” dokonuje ewaluacji wdrażania LSR i funkcjonowania LGD. W związku z powyższym zwracamy się do Państwa z uprzejmą prośbą o wypełnienie ankiety, dzięki której możliwe będzie zbadanie efektywności i prawidłowości wdrażania Lokalnej Strategii Rozwoju oraz poznanie Państwa opinii na temat pracy i funkcjonowania samego Stowarzyszenia. Ankieta jest anonimowa.

Skala ocen od 1 do 5, gdzie 1-najgorsza, 5-najlepsza.

I. Działalność Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „Brama na Podlasie”

		1	2	3	4	5
1.	Jak ocenia Pan/Pani sprawność funkcjonowania LGD?					
2.	Jak ocenia Pan/Pani funkcjonowanie Zarządu LGD?					
3.	Jak ocenia Pan/ Pani funkcjonowanie Rady LGD?					
4.	Jak ocenia Pan/Pani działalność biura LGD?					
5.	Jak ocenia Pan/ Pani częstotliwość organizowanych spotkań członków LGD (Zarząd, Walne)?					
6.	Jak ocenia Pan/Pani skuteczność stosowanych procedur przez LGD?					
7.	Jak ocenia Pan/Pani sprawność przepływu informacji pomiędzy członkami LGD a biurem?					
8.	Jak ocenia Pani/Pan rolę i wpływ LGD „Brama na Podlasie” na rozwój obszaru gminy, którą Pan/ Pani zamieszkuje?					
9.	Dodatkowe uwagi, wnioski i opinie:					

II. Działalność informacyjno-promocyjna i aktywizująca Stowarzyszenia LGD „Brama na Podlasie”

		1	2	3	4	5
1.	Jak ocenia Pan/ Pani skuteczność prowadzonej kampanii informacyjno-promocyjnej LGD?:					
	- komunikaty na stronie internetowej					
	- komunikaty na portalu internetowym (Facebook)					
	- ogłoszenia w prasie					
	- broszury/ulotki					
	- spotkania informacyjno-konsultacyjne dla mieszkańców LGD w Gminach					
	- spotkania informacyjne przed organizowanymi konkursami					
	- przydatność materiałów informacyjno-promocyjnych (m.in. notes, długopis, pendrive)					
2.	Jak ocenia Pan/Pani udział LGD w imprezach otwartych tj. imprezy gminne, targi?					
3.	Jak ocenia Pan/Pani spotkania informacyjno-konsultacyjne z mieszkańcami LGD?					
4.	Jak ocenia Pan/Pani szkolenia/konferencje prowadzone przez LGD?					
10.	Dodatkowe uwagi, wnioski i opinie:					

Metryczka:

Płeć

Zamieszkiwana gmina:

Kobieta

Mężczyzna

Wiek

Sektor: publiczny, społeczny, gospodarczy

do 29 roku życia

od 30 do 50 roku życia

od 51 do 64 roku życia

powyżej 65 roku życia

Dziękujemy za wypełnienie ankiety.

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

Rzeczpospolita Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

4. WYKAZ TABEL

Tabela 1. Ogólna charakterystyka respondentów badań ewaluacyjnych

Tabela 2. Zestawienie celów LSR

Tabela 3. Budżet LGD w podziale na poszczególne cele LSR

Tabela 4. Umowy zawarte w 2017 r.

Tabela 5. Finansowa realizacja celów oraz przedsięwzięć LSR w roku 2017

Tabela 6. Podsumowanie przeprowadzonych naborów w 2017 r.

Tabela 7. Umowy zawarte w 2017 roku

Tabela 8. Zestawienie wskaźników do celu I. Wzrost świadomości mieszkańców LGD nt. założeń LSR

Tabela 9. Zestawienie wskaźników do celu II. Zwiększenie aktywności lokalnej społeczności w procesie wdrażania LSR

Tabela 10. Zestawienie wskaźników realizacji celu I. Wzrost świadomości mieszkańców LGD nt. założeń LSR i celu II. Zwiększenie aktywności lokalnej społeczności w procesie wdrażania LSR

Tabela 11. Charakterystyka respondentów ankiet ewaluacyjnych dla mieszkańców

Tabela 12. Ocena skuteczności działalności informacyjno-promocyjnej LGD „Brama na Podlasie”

Tabela 13. Ocena skuteczności działalności aktywizacyjnej LGD „Brama na Podlasie”

Tabela 14. Charakterystyka respondentów ankiet ewaluacyjnych dla członków LGD „Brama na Podlasie”

Tabela 15. Ocena działań podejmowanych przez LGD „Brama na Podlasie”

Tabela 16. Ocena działalności Stowarzyszenia LGD „Brama na Podlasie”

Tabela 17. Uczestnictwo Członków Rady w posiedzeniach w roku 2016 i 2017

Tabela 18. Udział w szkoleniach dedykowanych Członkom Rady

Tabela 19. Udział w szkoleniach dedykowany pracownikom Biura

5. WYKAZ WYKRESÓW

- Wykres 1. Realizacja LSR w roku 2017 w podziale na źródła finansowania
- Wykres 2. Skąd dowiedział się Pan/Pani o prowadzonym naborze wniosków przez LGD?
- Wykres 3. Główne bariery związane z uzyskaniem finansowania ze środków unijnych.
- Wykres 4. W jakim zakresie jest Pan/Pani zainteresowana korzystaniem ze środków unijnych?
- Wykres 5. Z jakich źródeł dowiedział się Pan/Pani o Stowarzyszeniu LGD „Brama na Podlasie”?
- Wykres 6. Czy uważa Pan/Pani, że działania realizowane w ramach Planu Komunikacji są adekwatne do potrzeb mieszkańców obszaru LGD?
- Wykres 7. Liczba godzin wyświadczonego doradztwa konkursowego i pozakonkursowego
- Wykres 8. Czynniki brane pod uwagę przy ocenie świadczonego doradztwa
- Wykres 9. Jaki rodzaj doradztwa Panią/Pana interesuje?

